

COMMISSION DES FINANCES ET
DU BUDGET

du

MARDI 21 AVRIL 2020

Après-midi

COMMISSIE VOOR FINANCIËN EN
BEGROTING

van

DINSDAG 21 APRIL 2020

Namiddag

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 05 et présidée par Mme Florence Reuter.

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.05 uur en voorgezeten door mevrouw Florence Reuter.

01 Débat d'actualité sur l'impact du COVID-19 sur le plan financier et questions jointes de

- Josy Arens à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "L'impact de l'épidémie de COVID-19 sur les jours de télétravail des travailleurs frontaliers" (55004041C)
- Benoît Piedboeuf à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "L'annulation de concerts ou de productions à la suite de la pandémie de COVID-19 et le tax shelter" (55004062C)
- Sander Loones à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les mesures socioéconomiques liées à la crise du coronavirus" (55004079C)
- Wim Van der Donckt à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La flexibilité budgétaire maximale de l'UE" (55004090C)
- Georges Gilkinet à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Le télétravail des travailleurs frontaliers pour lutter contre le virus COVID-19" (55004093C)
- Georges Gilkinet à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La possible suspension des mensualités de crédits bancaires en raison du virus COVID-19" (55004092C)
- Jan Bertels à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La coordination des actions fiscales des États membres" (55004117C)
- Kurt Ravyts à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La coordination européenne du soutien financier et fiscal lié à l'impact du coronavirus" (55004120C)
- Kurt Ravyts à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Le plan d'aide du secteur bancaire face à la crise du coronavirus" (55004139C)
- Kathleen Depoorter à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les mesures d'urgence pour le tax shelter" (55004158C)
- Kurt Ravyts à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "L'incidence fiscale de la crise du coronavirus pour les frontaliers belges travaillant aux Pays-Bas" (55004179C)
- Kurt Ravyts à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Le traitement des allocations de chômage temporaire sur le plan du droit social et fiscal" (55004225C)
- Sander Loones à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Le fonds européen d'urgence (MES) dans la crise du coronavirus" (55004304C)
- Kurt Ravyts à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Un plan national d'investissement pour la relance de notre économie après la crise du coronavirus" (55004308C)
- Nathalie Dewulf à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La saisie record de drogues pendant la crise du coronavirus" (55004321C)
- Kurt Ravyts à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les modalités pratiques du report de paiement de crédits hypothécaires et de prêts aux entreprises" (55004354C)
- Jan Bertels à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les modalités de l'accord conclu avec le secteur bancaire" (55004390C)
- Jef Van den Bergh à François Bellot (Mobilité) sur "Brussels Airlines et la crise du coronavirus" (55004737C)
- Dieter Vanbesien à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La création d'un fonds d'urgence via la SFPI" (55004826C)
- Dieter Vanbesien à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La

distribution de dividendes par les assureurs" (55004827C)

- Dieter Vanbesien à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Le soutien aux startups" (55004829C)

- Reccino Van Lommel à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "L'éventuelle aide d'État à Brussels Airlines" (55004850C)

- Ahmed Laaouej à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "L'arrêté royal relatif à la crise du coronavirus et la preuve de la perte de revenus" (55004947C)

- Ahmed Laaouej à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "L'arrêté royal relatif à la crise du COVID-19 et la notion d'entreprise en difficulté" (55004948C)

- Ahmed Laaouej à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "L'arrêté royal relatif à la crise du COVID-19 et le recours des demandeurs qui essuient un refus" (55004949C)

- Hugues Bayet à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La réponse économique de l'UE à la crise du COVID-19" (55004950C)

- Hugues Bayet à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Le report des contrôles fiscaux dits 'non-essentiels' durant la crise du COVID-19" (55004951C)

- Steven Matheï à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les travailleurs frontaliers en télétravail obligatoire pendant la crise du coronavirus" (55005017C)

- Dieter Vanbesien à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "L'extension des mesures reprises dans la circulaire 2020/C/46 concernant la TVA sur les dons" (55005031C)

[01] Actualiteitsdebat over de impact van COVID-19 op financieel vlak en toegevoegde vragen van

- Josy Arens aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De impact van de COVID-19-epidemie op de telewerkdagen van grensarbeiders" (55004041C)

- Benoît Piedboeuf aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Het afgelasten van concerten of producties ten gevolge van de COVID-19-pandemie en de taxshelter" (55004062C)

- Sander Loones aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De sociaal-economische steunmaatregelen t.g.v. de coronacrisis" (55004079C)

- Wim Van der Donckt aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De maximale EU-begrotingsflexibiliteit" (55004090C)

- Georges Gilkinet aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Telewerk voor grensarbeiders in de strijd tegen het COVID-19-virus" (55004093C)

- Georges Gilkinet aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De mogelijke opschorting van de maandelijks aflossingen van bankkredieten wegens het COVID-19-virus" (55004092C)

- Jan Bertels aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Gecoördineerde fiscale acties van de lidstaten" (55004117C)

- Kurt Ravyts aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De Europese coördinatie voor de financiële en fiscale steun m.b.t. de impact van het coronavirus" (55004120C)

- Kurt Ravyts aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Het steunplan van de bankensector in het licht van de coronacrisis" (55004139C)

- Kathleen Depoorter aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De noodmaatregelen voor de tax shelter" (55004158C)

- Kurt Ravyts aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De fiscale gevolgen van de coronacrisis voor de in Nederland tewerkgestelde Belgische grensarbeiders" (55004179C)

- Kurt Ravyts aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De sociaal- en fiscaalrechtelijke behandeling van de uitkeringen voor tijdelijke werkloosheid" (55004225C)

- Sander Loones aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Het Europees noodfonds (ESM) in de coronacrisis" (55004304C)

- Kurt Ravyts aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Een nationaal investeringsplan voor de relance van onze economie na de coronacrisis" (55004308C)

- Nathalie Dewulf aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De recorddrugsvangst in coronatijden" (55004321C)

- Kurt Ravyts aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De praktische modaliteiten van het betalingsuitstel voor hypothecaire en ondernemingskredieten" (55004354C)

- Jan Bertels aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De modaliteiten van het bankenakkoord" (55004390C)

- Jef Van den Bergh aan François Bellot (Mobilité) over "Brussels Airlines en de coronacrisis" (55004737C)
- Dieter Vanbesien aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De oprichting van een noodfonds via de FPIM" (55004826C)
- Dieter Vanbesien aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De uitkering van dividenden door de verzekeraars" (55004827C)
- Dieter Vanbesien aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De steun aan de start-ups" (55004829C)
- Reccino Van Lommel aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De mogelijke staatssteun aan Brussels Airlines" (55004850C)
- Ahmed Laaouej aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Het koninklijk besluit inzake de coronacrisis en het bewijs van het inkomensverlies" (55004947C)
- Ahmed Laaouej aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Het koninklijk besluit inzake de COVID-19-crisis en het begrip 'bedrijf in moeilijkheden'" (55004948C)
- Ahmed Laaouej aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Het KB inzake de COVID-19-crisis en de beroepsmogelijkheden van de afgewezen aanvragers" (55004949C)
- Hugues Bayet aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Het economisch antwoord van de EU op de COVID-19-crisis" (55004950C)
- Hugues Bayet aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Het uitstel van de 'niet-essentiële' belastingcontroles tijdens de COVID-19-crisis" (55004951C)
- Steven Matheï aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Grensarbeiders in geval van verplicht thuiswerk tijdens de coronacrisis" (55005017C)
- Dieter Vanbesien aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De uitbreiding van de maatregelen in circulaire 2020/C/46 m.b.t. de btw op schenkingen" (55005031C)

La **présidente**: Bonjour à tous. Les députés qui ont déposé une question disposent de deux minutes de temps de parole et ceux qui ont déposé plusieurs questions disposent de trois minutes pour poser toutes leurs questions en même temps.

Nous allons poser les questions dans l'ordre dans lequel elles ont été déposées et le ministre y répondra. Il y aura ensuite une interpellation.

01.01 **Marco Van Hees** (PVDA-PTB): Madame la présidente, en ce qui concerne l'ordre des travaux, nous avons reçu un mail nous informant que des questions introduites dans les délais – hier avant 11 h 00 – ne seraient pas prises en compte. Je m'étonne et je m'indigne de cette décision. Je voudrais avoir la possibilité d'intervenir pendant les questions et les répliques puisque j'ai introduit mes questions dans les délais.

La **présidente**: Monsieur Van Hees, comme vous le savez, nous travaillons dans une situation très particulière. La technique ne peut pas tout régler, et vous n'ignorez pas que nous avons rencontré un problème technique hier. Il a donc été impossible de transmettre, dans des délais corrects, certaines questions au cabinet du ministre. Ce faisant, il a été décidé de ne prendre en considération que les questions qui avaient été déposées avant vendredi soir.

Dans le cadre d'un débat d'actualité, chaque groupe a le droit de prendre la parole. Rien ne vous empêche donc d'intervenir, comme je l'ai dit, durant trois minutes, si un membre de votre groupe n'a pas déposé d'autres questions, et le ministre vous répondra tout à fait normalement.

Vu la situation actuelle, je ne peux vous demander que de bien vouloir faire preuve d'un peu d'indulgence. Nous pouvons déjà nous réjouir du fait que les vidéoconférences permettent de régler pas mal de choses.

Par ailleurs, M. le ministre, s'est déjà engagé à répondre, la semaine prochaine, aux questions qui n'auront pas pu être posées aujourd'hui. Les questions qui n'ont pas pu être prises en compte pourront donc être également posées, la semaine prochaine, lors de la poursuite de ce débat d'actualité.

Quoi qu'il en soit, vous disposerez d'un temps de parole de trois minutes puisque aucun autre membre de votre groupe n'a déposé de questions.

Chers collègues, je vous propose maintenant de passer directement au débat qui nous occupe et de donner la parole à M. Piedboeuf.

01.02 Benoît Piedboeuf (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, de manière générale, je souhaiterais savoir si vous disposez d'une nouvelle évaluation en matière de recettes fiscales.

Par ailleurs, pourriez-vous me faire savoir ce que la SFPI met en place pour renforcer les fonds propres et les capitaux des PME qui manifestement sont les plus exposées?

Mais je voudrais surtout aborder ici la question du *tax shelter* car les intéressés sont largement impactés par la situation que nous connaissons. On sait qu'un montant investi fiscalement dans le *tax shelter* produit des revenus imposables deux à trois fois supérieurs suivant que les dépenses sont faites avec des productions internationales ou des productions belges.

Le gouvernement a déjà pris des mesures puisque, pour les arts de la scène, il a prolongé de 24 à 30 mois et, pour l'audiovisuel de 18 à 24 mois, le délai en matière de dépenses possibles éligibles.

Néanmoins, durant cette période de crise, le secteur a besoin de soutien. Suite à la réforme des sociétés, nous avons déposé une proposition visant à relever le plafond relatif et à le faire passer de 50 à 58 ou à 68 %, en fonction du taux d'imposition praticable.

Ce relèvement de plafond relatif est-il envisageable? Il nous semble aussi que le relèvement du plafond absolu dans le cadre de la situation actuelle, en tout cas pour 2020, serait nécessaire. Les estimations parlent d'1,5 million à 2 millions d'euros en cas de relèvement du plafond absolu.

Comme des productions ou des spectacles ne vont pas avoir lieu, ne serait-il pas possible de faire un transfert des conventions-cadres vers d'autres productions? En effet, le risque serait de perdre des capitaux qui ont été investis et surtout, pour les investisseurs, de perdre l'avantage fiscal. Cela pourrait concerner des projets qui étaient connus avant le 13 mars, et ce bien entendu avec l'accord de la société de production. Si des reports sur d'autres projets ne sont pas possibles, la question se pose de savoir si, pour les dépenses déjà exposées, le maintien de l'avantage fiscal pourrait être effectif. Sinon, tout serait perdu pour tout le monde, y compris la confiance dans le chef des investisseurs.

Monsieur le ministre, avez-vous déjà étudié des pistes à ce sujet? Celles que j'ai évoquées sont-elles réalisables? Est-il nécessaire de faire des propositions pour venir au secours de ce secteur qui, sinon, risque de connaître un choc très important?

01.03 Sander Loones (N-VA): De coronacrisis woedt in alle hevigheid. We zien een gezondheidscrisis, maar daarnaast zijn er natuurlijk ook de negatieve economische gevolgen, die we moeten aanpakken op lokaal, Vlaams, federaal en Europees vlak. Ik wil het eerst hebben over het nationaal beleid en daarna over het Europese beleidsniveau.

Op nationaal vlak heeft de federale regering al heel wat steunmaatregelen genomen, net zoals de Vlaamse regering trouwens. Dat is een goede zaak, zeker omdat er snel geschakeld wordt. Een gevolg daarvan is dat er hier en daar wel wat bijgestuurd zal moeten worden. Dat is ook niet erg. Besturen is ook altijd een beetje bijsturen, nadat men geëvalueerd heeft wat er goed gaat, wat er extra nodig is en wat aangepast moet worden. Daarover heb ik twee korte vragen. Ten eerste, ziet u in uw evaluatie zelf nog grote lacunes in de maatregelen, zaken die nog niet geregeld zijn en die dringend zouden moeten worden aangepakt? We moeten er bijvoorbeeld over waken dat onze ondernemingen, die nu misschien een makkelijke prooi worden, niet vijandig worden overgenomen.

Ten tweede, natuurlijk moeten wij nu al de toekomst voorbereiden en de mensen voldoende steunen, maar tegelijk mogen wij geen incentives geven die een al te sterke rem voor onze economie zouden betekenen. Wij moesten bijvoorbeeld al vaststellen hoe sommigen als werklozen op het einde van de maand meer overhouden dan wanneer ze veilig zouden gaan werken. Mogelijk zien we hetzelfde fenomeen bij ondernemingen op fiscaal vlak. Wordt die toets ook gemaakt? Geven we bij het geheel van de steunmaatregelen geen onevenredige incentives die veeleer remmend kunnen werken voor de veilige heropstart dan al te sterk steunend? Gebeurt de toets dan per definitie ook in overleg met de deelstaten voor de maatregelen die zij hebben genomen?

Voorts wordt het opnieuw een belangrijke Europese week. Er was de vergadering van de eurogroep en op donderdag 23 april 2020 vindt de Europese top plaats. Er is al heel wat beslist op Europees niveau, met name in verband met de Europese Centrale Bank en de Investeringsbank; u was zelf ook aanwezig op de

vergadering van de eurogroep. Daarbij geldt het principe dat de solidariteit in ons Europese DNA voluit speelt waarbij we het Italiaanse en het Spaanse huis, die nu vooral in brand staan, helpen blussen en zorgen voor de heropbouw ervan. Dat betekent evenwel niet dat wij ook de hypotheekleningen op hun huizen zomaar moeten overnemen, of dat we ons zomaar borg moeten stellen voor alle schulden die zij in de toekomst nog willen maken. Daarover vond vandaag een interessante communicatie plaats door mevrouw Merkel. Hoe beoordeelt u het Duitse voorstel om niet te werken met coronabons, maar wel om via de Europese begroting een extra steunmechanisme op te zetten, waarbij gegarandeerd is dat het tijdelijk is en gelinkt aan specifieke uitgaven?

01.04 Wim Van der Donckt (N-VA): Mijnheer de minister, mijn vraag sluit een beetje aan bij die van de voorgaande spreker. Ik trap een open deur in door te stellen dat het coronavirus Europa voor een van de grootste uitdagingen sinds de financiële crisis van 2008 stelt. Initieel was er wat onrust op de financiële markten, toen Christine Lagarde, de voorzitter van de Europese Centrale Bank, weinig geruststellend communiceerde dat de ECB er niet is om de *spreads* te verkleinen. Geleidelijk aan hebben de Europese organismen geheel andere signalen uitgezonden en gezegd klaar te staan om Italië en Spanje, dus de zwaar getroffen gebieden, te helpen met alles dat ze nodig hebben. De Europese Commissie verzekerde via een mededeling zwart op wit dat er een maximale begrotingsflexibiliteit zal komen en haar voorzitter verklaarde zich bereid om de Raad voor te stellen de crisisclausule uit het Stabiliteitspact te activeren. Er werd ook aangekondigd dat de ECB 120 miljard extra aan obligaties zal opkopen. Uiteindelijk werd dat bedrag zelfs opgetrokken naar 900 miljard.

Mijnheer de minister, wat is de impact van het gewijzigde beleid van de ECB en de Europese Commissie op ons monetair beleid en op onze financiële situatie?

Hoe zult u de financieringsbehoefte van onze federale overheid proberen op te lossen?

De ECB zal dus voor 900 miljard euro obligaties opkopen. Kunt u mij een idee geven hoeveel Belgische obligaties reeds werden opgekocht?

Ik hoef u de reeds genomen maatregelen niet in herinnering te brengen, maar wat als bijvoorbeeld de bankendeel niet voldoende blijkt te zijn? Wat als er te weinig kredieten worden verleend, omdat de banken de eerste 1,5 miljard euro volledig op zich moeten nemen?

Ten slotte, wat zal de Nationale Bank doen? Heeft de Nationale Bank reeds actief gebruikgemaakt van de ECB-steun?

La présidente: Monsieur Gilkinet, je vous cède maintenant la parole pour vos deux questions. Vous disposez de trois minutes mais, comme vous voulez laisser une possibilité d'intervention à M. Calvo, vous allez réduire votre temps de parole.

01.05 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le ministre, la situation est difficile pour tout le monde sur le plan de la santé mais aussi sur le plan socioéconomique. La responsabilité de l'État fédéral est de trouver des solutions pour amortir le choc, ce que vous avez déjà fait pour ce qui concerne vos compétences avec la loi de garantie bancaire ou des reports de paiement de précompte.

Je voudrais revenir sur des catégories qui ont été jusqu'ici oubliées. La première catégorie, ce sont les personnes qui bénéficient d'indemnités de chômage temporaire, chômage corona, qui se voient appliquer un précompte unique de 26,75 %, ce qui pose une difficulté de revenus nets pour les plus bas salaires, puisque le prélèvement de précompte est trop élevé par rapport à ce qu'ils devront payer comme impôts. Les travailleurs dont le montant initial de salaire est faible auront cette anticipation trop importante et ne recevront un remboursement d'impôts qu'en 2021, alors que c'est maintenant qu'ils ont besoin de leur salaire. Est-il possible d'envisager, à titre exceptionnel, une diminution du taux de précompte pour ces chômeurs temporaires?

Ma deuxième question concerne le Service des Créances alimentaires. De plus en plus de personnes se trouvent sans paiement des créances alimentaires. Le Service des Créances alimentaires peut-il assurer un paiement d'avances anticipées? Y a-t-il suffisamment de personnel pour traiter ces questions.

Ma troisième question concerne le *tax shelter*. Mon collègue du MR est déjà revenu sur la question. Y a-t-il moyen d'adapter les périodes de justification des investissements *tax shelter* et d'assouplir les justificatifs

demandés en lien avec le secteur?

Enfin, je voudrais aborder la question des travailleurs transfrontaliers qui travaillent au Grand-Duché de Luxembourg. Vous savez qu'une convention préventive de la double imposition oblige les travailleurs concernés à être présents très souvent sur le territoire luxembourgeois et freine le télétravail. Vu les circonstances, une adaptation de ces conventions est-elle possible? A-t-elle été négociée avec l'État luxembourgeois? C'était ma dernière question de façon à laisser du temps à mon collègue Calvo.

01.06 Kurt Ravyts (VB): Mevrouw de voorzitter, ik bundel mijn vragen.

Mijnheer de minister, er vond een overleg met de sociale partners plaats over het heropstarten van onze economie. Dat blijkt positief te zijn. Komende vrijdag wordt een zeer belangrijke datum. U hebt vorige week gezegd dat er tegen dan protocollen van de sectoren worden verwacht.

Als we het hebben over de relance, hebben we het ook over de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij. U hebt de FPIM gevraagd om een initiatief uit te werken dat specifiek gericht is op het versterken van het kapitaal en dus de solvabiliteit van de getroffen ondernemingen. Dat was op 19 maart. Tien dagen later hebt u in *De Zevende Dag* gezegd dat u een nationaal investeringsplan wil. Kunt u dat meer concretiseren? Zijn er bij de ERMG concrete zaken naar voren gekomen waarnaar wij en de bedrijfswereld kunnen uitkijken?

Ik heb ook een vraag over het betalingsuitstel voor hypothecaire kredieten. Op 31 maart werd het bankenakkoord voorgesteld. U riep toen op om geen stormloop naar de banken te doen. Men kon in mei ook nog een aanvraag doen, aangezien het akkoord geldig blijft. Hoe gaat een en ander praktisch in het werk voor wie de afbetaling van de hypothecaire lening in het begin van de maand april moest worden uitgevoerd? Is men dan een maand kwijt? Hoe werkt de regeling concreet?

Dan heb ik nog een vraag in de lijn van de vragen van de heer Gilkinet. Een uitkering voor tijdelijke werkloosheid wordt sociaal en fiscaalrechtelijk anders behandeld dan loon. Zo geldt er een bedrijfsvoorheffing van 26,75 %. Werknemers met lage lonen betalen weliswaar afhankelijk van de gezinssituatie geen bedrijfsvoorheffing. Nu betalen de betrokkenen dus wel bedrijfsvoorheffing, ook al hebben zij natuurlijk dat geld nodig. Wat is uw visie op die problematiek?

Dan heb ik nog een vraag over de grensarbeid. Voor zover ik weet, is er een Belgisch-Luxemburgse overeenkomst. Er geldt namelijk de tolerantieregel op grond waarvan grensarbeiders hun activiteit gedurende maximaal 24 dagen buiten hun gebruikelijke werkstaat mogen uitoefenen en in de andere staat belastbaar blijven. Men heeft in deze coronatijden aanvaard dat het om overmacht gaat. Het is mij echter niet duidelijk wat de situatie is van de Belgische rijksinwoners die in de grensstreek in Nederland zijn tewerkgesteld. Is daar dezelfde tolerantieregeling van toepassing met inbegrip van de overmacht?

Voorts wil ik net zoals de heer Loones ook nog even polsen naar het Europees herstelfonds, dat werd aangekondigd. Daarover zal men blijkbaar nadenken komende donderdagavond.

Sluit België zich volledig aan bij het Duitse voorstel van een tijdelijk mechanisme dat uitdrukkelijk wordt verankerd in de Europese meerjarenbegroting?

01.07 Nathalie Dewulf (VB): Mijnheer de minister, nog nooit heeft de douane zulke grote hoeveelheden drugs in de bagage van passagiers gevonden. De voorbije maand werd 1,13 ton cocaïne ontdekt en ook in het buitenland werden drugs onderschept die België als bestemming hadden. Zelfs tijdens de coronacrisis draait de drugstrafiek op volle toeren en ook de sigarettensmokkel ligt niet stil.

Intussen is 1 douanier op 10 ziek. Een ziekte-uitval van 20% of 30 % kan een probleem vormen voor de controle. Mijnheer de minister, als er nog meer douanepersoneel uitvalt, hoe zal men dan volwaardige controles organiseren? Krijgen ook onze douaniers beschermingsmaterieel?

01.08 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de minister, ik wou het even over Brussels Airlines hebben. Uiteraard wordt ook de luchtvaart zwaar getroffen door de coronacrisis en Brussels Airlines en TUI fly hebben volgens de media om overheidssteun gevraagd. Dat zou besproken worden, maar we mogen daarbij niet uit het oog verliezen dat de luchtvaartmaatschappijen al van een aantal belastingen zijn vrijgesteld. Een en ander moet dus goed worden afgewogen. Anderzijds zijn die luchtvaartmaatschappijen van cruciaal

belang voor de toekomst van Brussels Airport, een belangrijke economische poort naar ons land.

Mijnheer de minister, welke pistes om die bedrijven te steunen, worden er bestudeerd? Wordt dat eventueel ook in een Europees verhaal bekeken? Alle luchtvaartmaatschappijen in de Europese landen worden immers getroffen door de coronacrisis en ik kan mij dus voorstellen dat de maatregelen op elkaar worden afgestemd.

Welke aanpak wordt er bestudeerd voor de bedrijven die voordien reeds verlieslatend waren? In dat verband moet men bekijken of eventuele steun voor de luchtvaartmaatschappijen ook gekoppeld kan worden aan een eerlijkere fiscale bijdrage na de coronacrisis. Zo kan er een gelijk spelveld komen voor alle vervoersmodi.

01.09 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik heb vier vragen, ik zal ze reduceren tot hun essentie, zodat ik binnen de drie minuten spreektijd blijf.

Mijn eerste vraag gaat over een stand van zaken van het noodfonds, dat via de FPIM werd opgericht en dat wordt beheerd door een werkgroep binnen de ERMG. Ik heb daar enkele concrete vragen over.

Hoe schiet de oprichting en de werking van dat noodfonds op? Is er een bedrag vastgelegd? Welk deel zal via leningen gebeuren en welk deel via kapitaal?

Zijn er selectiecriteria om steun te krijgen en, zo ja, welke? Zijn er voorwaarden verbonden aan de steun en, zo ja, welke?

Welke steun is reeds aangevraagd bij de federale overheid, door welke ondernemingen en voor welk bedrag?

Mijn tweede vraag gaat over de steun aan start-ups. Wij hebben het daarover al kort gehad tijdens de bespreking van het KB over de staatsgarantie. De conclusie was dat de oplossing van een staatsgarantie niet echt relevant is voor start-ups omdat zij in normale omstandigheden op een andere manier gefinancierd worden. U hebt toen wel gezegd dat u zou nadenken over andere manieren om steun te verlenen aan start-ups. Vandaar de volgende vraag, mijnheer de minister.

Voorziet u binnen uw bevoegdheden in een oplossing om te garanderen dat de coronacrisis niet het einde betekent van een groot aantal beloftevolle en innovatieve bedrijfjes, die wij in de toekomst trouwens hard nodig zullen hebben?

Mijn derde vraag gaat over een uitbreiding van de btw-maatregelen. U hebt, naast enkele andere bijkomende maatregelen, een tijdelijke maatregel ingevoerd die ervoor zorgt dat het schenken van medische hulpmiddelen en beschermingsmiddelen vrijgesteld wordt van btw, terwijl de schenkers gebruik mogen blijven maken van de btw-af trek in hun belastingaangifte.

Mijnheer de minister, overweegt u een uitbreiding van die maatregelen naar schenkingen van laptops of ander ICT-materiaal aan scholen of andere instellingen met gelijke noden?

Ten slotte, wij hebben het al gehad over het uitkeren van dividenden door Belgische banken. Vanuit de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen is er een gelijkaardige vraag gekomen voor de verzekeringssector. Ageas heeft al laten weten dat het zich niet aan die aanbeveling zal houden en toch een, weliswaar klein, dividend zal uitbetalen en ook eigen aandelen zal inkopen.

Mijnheer de minister, neemt u een even duidelijke positie in dit debat in als met betrekking tot de banksector? Welke maatregelen hebt u genomen of hebt u gepland om die maatregelen iets dwingender te maken?

01.10 Reccino Van Lommel (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, het is ondertussen al lang geen geheim meer dat luchtvaartmaatschappijen over de hele wereld ten gevolge van de coronacrisis met zware problemen kampen. Wij konden in de media ook vaststellen dat gisteren in Australië ook al een luchtvaartmaatschappij in grote moeilijkheden kwam.

Mijnheer de minister, u gaf eerder al aan dat een sterke luchtvaartcluster van strategisch belang is voor dit land. In die optiek wordt momenteel de vraag naar staatssteun van Brussels Airlines onderzocht.

Collega's, wij weten dat Brussels Airlines vandaag voor 100 % in handen is van het Duitse Lufthansa. Welke uitkomst de coronacrisis ook zal hebben en hoe men het ook draait of keert, nu reeds is aangekondigd dat de luchtvaartmaatschappij met 30 % zal krimpen.

Mijnheer de minister, volgens afscheidnemend voorzitter Etienne Davignon, die ondertussen al weg is, zou er sprake zijn geweest van een principeakkoord, wat u later hebt ontkend.

Mijnheer de minister, waarop waren die uitspraken van Etienne Davignon gestoeld? Hoe kwam hij erbij deze publiekelijk te verkondigen?

Wanneer zal het onderzoek zijn afgerond?

Welke voorwaarden en garanties vraagt de regering aan Lufthansa om Brussels Airlines te hulp te schieten? Welke toekomstplannen ziet zij daarbij als een essentiële zaak?

Tot slot, en niet onbelangrijk, op basis van welke criteria zal het dossier finaal worden beoordeeld?

01.11 Ahmed Laaouej (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, chers collègues, mes questions portent essentiellement sur la mise en œuvre des arrêtés de pouvoirs spéciaux concernant la garantie bancaire.

Monsieur le ministre, vous avez adopté un arrêté royal sur la garantie bancaire qui appelle encore un certain nombre de précisions et de questions.

Monsieur le ministre, qu'en est-il de la possibilité d'un recours formel pour les entreprises ou indépendants qui sont écartés de l'octroi de la garantie mais qui pourtant rentrent dans les critères établis par le dispositif? Le sujet avait été évoqué lors de nos travaux. Pourriez-vous nous préciser quels recours sont possibles, et ce à quoi ces recours pourraient aboutir pour les indépendants et les entreprises écartées?

Pour qu'il n'y ait pas d'ambiguïté, je parle ici plus précisément de la question du report des crédits hypothécaires, mais c'était compris sous l'intitulé "arrêté royal relatif aux garanties bancaires".

Il y a également la question relative au monitoring effectué par la Banque nationale, qui a d'ailleurs été souvent citée lors de nos travaux.

Monsieur le ministre, pourriez-vous nous confirmer que ce *reporting* se fera de manière régulière et que des actions pourront en découler rapidement pour redresser une tendance non souhaitée si cela devait être constaté?

En matière de crédit, de garantie bancaire, comme vous le savez, nous avons beaucoup discuté de la notion d'entreprise viable, puisque c'est un des critères qui permettent de déclencher l'accès à la garantie bancaire. Pour rappel, les conditions cumulatives qui ont été établies nous paraissaient trop restrictives.

Elles proposent d'exclure les entreprises qui, au 1er février, avaient des dettes fiscales et sociales impayées; d'exclure également les entreprises qui, au 1er février, avaient d'autres dettes de crédit auprès de banques impayées; et d'exclure les entreprises en difficulté au sens du règlement européen.

Monsieur le ministre, ne considérez-vous pas qu'il s'impose de prévoir une certaine souplesse dans l'analyse de ces critères, s'agissant de la notion d'entreprise en difficulté? Si vous êtes d'accord là-dessus, quelles directives d'interprétation pourriez-vous donner aux banques pour faire en sorte d'aboutir à cette souplesse, afin d'éviter des effets non désirés, c'est-à-dire d'exclure des entreprises qui auraient pu se redresser, qui avaient simplement besoin d'un peu d'oxygène, mais dont on va les priver définitivement? J'imagine que vous n'êtes pas pour une espèce de darwinisme économique en période de crise.

Une autre question concerne à nouveau les crédits hypothécaires. Très concrète, elle porte sur la preuve de perte de revenus que doivent apporter les particuliers afin d'introduire un dossier à la banque. On sait que les dossiers qui sont introduits rapidement peuvent aboutir à une situation où tous les documents officiels ne peuvent pas être réunis à temps. Dès lors, comment le demandeur de report de crédit hypothécaire va-t-il pouvoir compléter son dossier et l'introduire dans les délais à la banque? Là aussi, avez-vous adressé des

consignes au secteur bancaire pour tenir compte de l'impossibilité matérielle pour certaines personnes d'avoir un dossier complet au moment de son introduction?

01.12 **Hugues Bayet** (PS): Monsieur le ministre, dans le cadre de ma première question, je voudrais aborder trois éléments.

Le premier concerne la réponse économique européenne à la crise du COVID-19. On le sait, un plan de relance de quelque 540 milliards d'euros a été adopté malgré les nombreuses tergiversations qu'on peut regretter. Je me réjouis toutefois de ce plan, même si je déplore l'absence d'avancées sur la question des *coronabonds* qui aurait constitué un exemple de solidarité historique au sein de l'Union européenne.

Monsieur le ministre, au sujet du MES (Mécanisme européen de stabilité), la déclaration des ministres mentionne qu'après la crise, les États devront renforcer leurs "fondamentaux économiques et financiers". Qu'entendez-vous par ces "fondamentaux économiques et financiers"? Ne serait-ce pas là une façon d'organiser le retour à la conditionnalité une fois la crise sanitaire passée, comme on a pu le connaître avec la crise bancaire de 2008?

Ensuite, en sait-on un peu plus sur la manière dont les prêts issus du programme SURE seront répartis entre les États? Il s'agit quand même de 100 milliards qui vont devoir financer les systèmes de chômage. J'aimerais en savoir un peu plus.

Enfin, en ce qui concerne la mutualisation des dettes, pouvez-vous me confirmer si la Belgique fait toujours partie de la coalition des pays favorables ou si vous avez changé d'avis?

Ma deuxième question porte sur votre décision de limiter les contrôles fiscaux aux contrôles dits essentiels. Ainsi, vous avez lancé une nouvelle procédure durant le confinement et les contrôles en cours les plus urgents devront être réalisés à distance. Lorsqu'un contrôle est "essentiel à la sauvegarde des intérêts de l'État", il pourra toutefois se tenir sur place.

Ce type de mesure semble normal à la fois pour protéger notre administration mais aussi les contribuables. Toutefois, je m'interroge sur la portée de certaines notions et notamment sur les critères qui permettront de délimiter ces contrôles.

Monsieur le ministre, que recouvre ce critère d'urgence qui permettra à certaines procédures en cours de tout de même se tenir à distance? Comment avez-vous informé votre administration? Quelle est votre définition des critères d'urgence?

Qu'entendez-vous par "contrôle essentiel à la sauvegarde des intérêts de l'État"? Très concrètement, quels types de contrôles sont-ils visés par ces termes? Pour les contrôles qui seront quand même effectués sur place, je suppose que des consignes spécifiques et du matériel de protection ont été prévus pour éviter tout risque de contamination au personnel de l'administration fiscale?

Enfin, mon troisième point concerne les menaces de rachat de parts d'entreprises belges par des fonds étrangers. Avec la crise du COVID-19, certains de nos fleurons économiques se retrouvent dans des difficultés importantes, ce qui pourrait signifier le déplacement des centres décisionnels de ces sociétés vers l'étranger. Pour ne pas en arriver là, et garder une certaine forme de contrôle, il faudrait peut-être trouver une solution, via la prise de participations par l'État dans ces entreprises, notamment via la SFPI – la Société Fédérale de Participations et d'Investissement dont nous avons parlé.

Cette menace met évidemment en exergue toutes les limites du modèle économique que l'on connaît à l'heure actuelle. On voit à présent l'importance de maintenir des centres de production et de compétences en Belgique. L'exemple des masques ou des gels hydroalcooliques est frappant à cet égard. Pour éviter qu'une crise sociale s'ajoute à une crise sanitaire, il faut évidemment activer tous les mécanismes pour maintenir ce contrôle des entreprises en Belgique, mais aussi et surtout, les emplois qui y sont liés. On a pu le faire pour les banques au sortir de la crise financière. On pourra peut-être le faire aujourd'hui pour les entreprises belges.

Envisagez-vous de telles prises de participation afin de protéger les entreprises belges des rachats hostiles, monsieur le ministre, et d'éviter le dépouillement de notre pays de ses fleurons industriels? Une coordination avec les sociétés d'investissement des Régions ne devrait-elle pas aussi être mise en place à ce sujet?

01.13 Steven Matheï (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, sinds een tijdje zijn er al heel wat maatregelen genomen ter ondersteuning van bedrijven en individuen, wat op zich een goede zaak is, maar de opgelegde maatregelen hebben ook enkele ongewilde gevolgen. Dat brengt ons bij de problematiek van de grensarbeiders, meer bepaald de zowat 30.000 Belgen die in Nederland werken.

In het algemeen zijn de regels duidelijk. De betrokken Belgen werken in Nederland en betalen daar belastingen. Wie 90 % van zijn inkomen in Nederland verwerft, kan eventueel ook genieten van bepaalde belastingvoordelen, zoals gezinsvoordelen en hypotheekafrek.

Door de huidige maatregelen moeten heel wat van de betrokkenen thuis werken, waardoor zij in de problemen komen met de belastingheffing. De prestaties gepresteerd in België worden namelijk in België belast. Het gevolg is dat de fiscale voordelen in Nederland verloren gaan, terwijl de betrokkenen in België geen belastingvoordelen kunnen krijgen. De grensarbeiders die normaal gesproken in Nederland werken, dreigen met andere woorden de dupe te worden, want door de coronamaatregelen dreigen zij een belastingfactuur gepresenteerd te krijgen.

In de marge wil ik meegeven dat de OESO duidelijk heeft gesteld dat het inkomen in principe, nu in de crisis, op dezelfde manier belast dient te worden als tevoren. Met Luxemburg en Frankrijk zijn er in dat verband blijkbaar al afspraken gemaakt.

Mijnheer de minister, hoe zit het met de afspraken met Nederland? Zijn er stappen gezet om ervoor te zorgen dat de nadelige gevolgen voor de Belgische grensarbeiders die in Nederland werken niet zullen plaatsvinden?

01.14 Marco Van Hees (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, premièrement, en ce qui concerne la garantie bancaire qui a été octroyée via l'arrêté royal du 15 avril dernier, nous avons reçu une série de témoignages indiquant que les banques sont manifestement réticentes à accorder des prêts à des indépendants, des ménages ou des PME qui en ont pourtant véritablement besoin. Ces informations ont par ailleurs été confirmées par des articles parus dans la presse. Pourriez-vous nous donner un aperçu de la situation actuelle? Avez-vous constaté un blocage au niveau de ces prêts? Le cas échéant, pouvez-vous nous en fournir le nombre et les montants?

Il est important de pouvoir mesurer cette réticence, et si elle se confirme, de voir ce qu'il est possible de faire. En effet, l'article 23, 5°, de l'arrêté royal prévoit qu'une banque qui refuse de manière systématique ou à grande échelle des prêts à des entreprises éligibles sera entièrement déchu de la garantie de l'État. Comment vérifiez-vous que les banques n'outrepassent pas les conditions imposées par cet arrêté royal?

Deuxièmement, le Danemark vient de décider que les aides publiques qui sont accordées aux entreprises dans le cadre de la lutte contre le coronavirus ne seront pas accordées si les entreprises versent des dividendes, si elles rachètent leurs propres actions et enfin si elles sont enregistrées ou ont des liens dans des paradis fiscaux. Pensez-vous que de telles mesures seraient applicables en Belgique? En tout cas, le PTB en est demandeur et travaille à une proposition sur ce sujet.

Le troisième volet que je voudrais aborder est la situation budgétaire. Les chiffres circulent: c'est la valse des milliards en fonction des institutions qui les communiquent. Disposez-vous déjà d'estimations fiables pour la fin de l'année et la fin 2021? Avez-vous exploré des pistes fiscales pour répondre à ce déficit?

Le PTB a déposé une proposition de loi pour introduire une taxe "corona" de solidarité à hauteur de 5 %, qui serait une mesure *one shot* visant les grandes fortunes à partir de 3 millions d'euros. Selon nos calculs, elle pourrait rapporter environ 15 milliards. Monsieur le ministre, estimez-vous qu'un tel impôt serait suffisant pour relever le défi budgétaire ou bien faudrait-il en revoir le taux à la hausse?

Enfin, si beaucoup de secteurs souffrent de la crise, d'autres entreprises en profitent. Par exemple, les grandes surfaces font de bonnes affaires. Des sociétés en ligne telles qu'Amazon bénéficient aussi de la situation. Alors qu'un petit libraire – je ne parle pas d'un marchand de journaux – dont l'entreprise a dû fermer est pénalisé et reçoit donc à juste titre une aide, pourquoi ne pas surtaxer les surprofits enregistrés par les grandes sociétés qui profitent de la crise du coronavirus? Partagez-vous cette approche?

01.15 Christian Leysen (Open Vld): Madame la présidente, après avoir été emmené par M. Van Hees au

paradis communiste, je vais essayer de redescendre sur terre!

U zult het mij vergeven dat ik als ondernemer niet alleen bezorgd ben voor het heden, voor morgen, maar ook voor overmorgen.

Wij hebben nu eindelijk greep op die gezondheids crisis. De overheid heeft een aantal maatregelen genomen om te vermijden dat de economie uit de bocht gaat en dat er onnodige ongevallen gebeuren bij zelfstandigen en ondernemingen. Het moet toch duidelijk zijn dat deze crisis een kostprijs heeft en dat we niet iedereen zullen kunnen compenseren.

Monsieur Gilkinet, on a certainement oublié quelqu'un et on ne peut pas compenser tout le monde.

De gulheid waarvan de overheid op zulke momenten van acute crisis blijk moet geven, is natuurlijk geen blanco cheque om onbelemmerd en zonder beperkingen in de tijd geld uit te geven, geld trouwens dat er niet is. Als het geld er niet is, dan zal iemand dat moeten betalen. Dat zal moeten gebeuren via belastingen, voor deze en voor de volgende generatie.

Men kan ook gewoon geld blijven bijdrukken. Als men dat onbeperkt doet, dan komt men tot hyperinflatie. Dat is een mooie vermogensbelasting die iedereen treft. Of men kan, zoals professoren Decoster en Baert recent nog hebben aangetoond, zo snel mogelijk en op een verantwoorde manier proberen om de economie weer op dreef te krijgen.

In dat kader wil ik toch waarschuwen voor de populistische lokroep dat de overheid alles zal oplossen en dat dit nu het bewijs vormt dat enkel de overheid zaligmakend is. Ik zie ook dat de PVDA links wordt ingehaald door de heer Crombez, die zegt dat de rijken het zullen moeten betalen, alsof zij de schuldigen zijn voor deze gezondheids crisis.

Het virus is heel solidair. Of men nu rijk of arm is, het treft iedereen.

Le slogan pourrait être: "Soyons tous pauvres"! C'est l'idéal dans certains pays communistes si on voit leurs réalisations.

Laat het echter duidelijk zijn: de belastingssunami treft meestal ook de middenklasse.

Het is veel verstandiger om oplossingen op lange termijn te vinden die de economie weer doen draaien en waarin iedereen solidair is. Als we denken dat de overheid alleen zaligmakend is, dan hoeven we maar te kijken naar het bilan van de Sovjet-Unie, China onder Mao of Venezuela vandaag. Laten we eerlijk zijn, en ik zal geen namen noemen, maar in het zuiden van ons eigen land zijn sommige overheidsholdings ook niet het beste bewijs. Maar ik wil het niet communautair maken. In Vlaanderen zijn er ook te veel overheidsinstellingen en agentschappen. Met een overheidsbeslag van meer dan 50 % is de eerste opdracht om dit geld efficiënter te beheren.

Mijnheer de minister, we moeten niet alleen de korte termijn beheren en een exitstrategie bepalen, maar ook nu al beginnen nadenken welke lessen we kunnen trekken uit deze crisis. De belangrijkste les is dat onze economie en onze staats- en politieke structuren efficiënter en wendbaarder moeten zijn. We moeten beginnen na te denken over de structuren van ons land op het vlak van fiscaliteit. Daarover moeten we een debat durven voeren, zodat de burgers en ondernemingen de nodige zuurstof en ondersteuning krijgen voor een gezonde economie die onze welvaart en onze sociale zekerheid zal vrijwaren. Ik zou willen dat dit debat op een pragmatische manier kan worden gevoerd.

Ik doe ook een oproep aan mijn collega's in het Parlement om, op een aangepaste manier, na te denken over wat we leren uit deze crisis. Hoe maken we onze economie en onze maatschappij sterker, zodat de drijvende motor van onze welvaart gevrijwaard wordt?

01.16 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): J'ai laissé 45 secondes à M. Calvo et mon collègue Vanbesien, au moins une minute. Il a donc droit à deux minutes!

01.17 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik wil het hebben over twee heel fundamentele zaken.

Ten eerste, dit punt zal u, vanuit onze fractie, vertrouwd in de oren klinken en werd al eerder aangekaart. Ik sluit mij graag aan bij de vragen van collega Van den Bergh over het luchtvaartdossier. Het gaat om een belangrijke economische speler en heel wat mensen verdienen er hun brood. Als de vraag voor steun op tafel komt, bijvoorbeeld voor Brussels Airlines, moeten er echt wel bepaalde voorwaarden aan verbonden worden. Laat ons niet naïef zijn in de gesprekken met Lufthansa en Duitsland. Er moeten garanties zijn voor de tewerkstelling en – dit zal u niet verbazen – men moet zich inschrijven in de Green Deal en in de klimaatambities.

Ten tweede, ik wil van de gelegenheid heel graag gebruikmaken om u op te roepen om u aan te sluiten bij het initiatief van Denemarken dat gisteren de heel duidelijke keuze gemaakt heeft om, enerzijds, bedrijven te helpen en, anderzijds, de steun aan te wenden voor meer rechtvaardigheid en wederkerigheid. Ik begrijp dat u vandaag nog geen tekst klaar hebt, maar ik wil u echt oproepen om u daarbij aan te sluiten, in het bijzonder bij de link tussen het toekennen van steun en het ontbreken van een link met belastingparadijzen.

Mijnheer de minister, wilt u samen met ons werken aan zo'n initiatief? Het zou logisch zijn dat bedrijven op geen enkele manier een link mogen hebben met belastingparadijzen, als zij steun krijgen. Laten we van deze crisis gebruikmaken om onze bedrijven te helpen, maar ook om te zorgen voor fiscale rechtvaardigheid en transparantie. Ik hoop dat u op dat punt het engagement kunt aangaan om daar in de toekomst samen aan te werken.

01.18 Minister **Alexander De Croo**: Mevrouw de voorzitter, dit was een hele reeks vragen. Ik heb geprobeerd ze te groeperen.

Eerste onderwerp: de Europese Unie. De ECB heeft op 18 maart nieuwe maatregelen aangekondigd om de gevolgen van de pandemie te bestrijden. In die context kondigde de raad van bestuur van de ECB een nood aankoopprogramma van 750 miljard euro aan, het zogenaamde *Pandemic Emergency Purchase Programme*. Dit zal worden gebruikt minstens tot het einde van het jaar om zowel overheids- als bedrijfsactiva op te kopen.

Om het mondiale aanbod van dollarliquiditeit te vrijwaren, beslisten de ECB en de centrale banken van de VS, het VK, Japan, Canada en Zwitserland op 15 maart bovendien om de bestaande onderlinge swapfaciliteiten uit te breiden en het gebruik ervan tegen gunstigere voorwaarden te laten gebeuren. De Europese Commissie heeft van haar kant al herhaaldelijk gezegd dat ze alle instrumenten waarover ze beschikt, zal aanwenden om de economie te redden. Zoals mevrouw Lagarde gezegd heeft: *whatever it takes*.

Le 16 mars, les ministres des Finances de la zone euro réunis en vidéoconférence ont salué toutes les mesures nécessaires prises par les États membres. La situation requiert une réponse politique forte et coordonnée. Un premier éventail de mesures nationales et européennes a été décidé pour réagir de manière urgente aux besoins dans le domaine sanitaire, et pour faire face à la situation économique. La Corona Response Investment Initiative de la Commission prévoit 37 milliards d'euros pour les soins de santé, les PME, le marché du travail et les secteurs fragiles. Ce fonds peut encore être complété par 28 milliards d'euros de fonds structurels encore disponibles.

Tant la législation budgétaire que la réglementation sur les aides d'État sont appliquées avec beaucoup de flexibilité, ce qui doit permettre aux États membres de prendre toutes les mesures nécessaires. Le mécanisme de surveillance unique (MSU) et les autorités nationales de supervision ont déjà assoupli les règles prudentielles à l'égard des banques.

Veel maatregelen worden ook op het niveau van de lidstaten genomen. Dat doet ook ons land. Die noodzakelijke maatregelen zullen zwaar wegen op de overheidsfinanciën. Op voorstel van de Commissie heeft de Raad van ministers besloten om de flexibiliteit voorzien in het Europees fiscaal kader ten volle te benutten. De budgettaire kosten verbonden aan de maatregelen ter bestrijding van de economische crisis worden als eenmalig beschouwd en aldus buiten beschouwing gelaten.

In een situatie van uitzonderlijke omstandigheden buiten de controle van de overheid is het mogelijk om de vereiste budgettaire aanpassingen tijdelijk op te schorten. In geval van negatieve groei of een sterke terugval van de economische activiteit kan het vereiste begrotingstraject herzien worden. Op basis van de Commissie heeft de Raad ook de escapeclausule geactiveerd om budgettair stimulerend beleid te accommoderen.

Daarnaast is ons land ook sterk betrokken in het kader van de eurogroep bij discussies om ook een sterke Europese solidariteit te organiseren. Daartoe werkte de eurogroep de contouren uit van een driedelig Europees vangnet.

Ten eerste voor bedrijven, via een pan-Europees garantiefonds van de Europese Investeringsbank, dat 200 miljard euro aan leningen voor bedrijven en kmo's moet ondersteunen.

Ten tweede voor werknemers, waarbij via de Europese Commissie in 100 miljard euro aan leningen voorzien wordt voor nationale regelingen voor tijdelijke werkloosheid. Voor dit programma SURE worden de leningen onder de lidstaten verdeeld rekening houdend met de noden, waardoor een asymmetrische verdeling tussen de lidstaten verwacht kan worden, afhankelijk van de ernst van de pandemie.

Ten derde, voor overheden gaat het om het activeren van het Europees Stabiliteitsmechanisme om de zware externe schok op te vangen. Eurolanden zouden voor 2 % van het bbp aanspraak kunnen maken op de ESM-kredietlijnen om binnenlandse uitgaven te financieren die rechtstreeks verband houden met COVID-19.

Le rapport des ministres stipule clairement qu'il s'agit d'un instrument de soutien dans la lutte contre cette crise pandémique, basé sur la ligne de crédit assortie de conditions renforcées; c'est ce que l'on appelle le *enhanced conditions credit line*. Le rapport indique aussi que cet instrument sera uniquement disponible pendant la période de crise. La seule condition pour pouvoir en bénéficier est l'engagement de l'État membre à utiliser cette ligne de crédit pour le financement des coûts directs et indirects liés aux soins de santé, à la guérison et à la prévention dans la crise du COVID-19.

Daarnaast wordt ook de oprichting van een tijdelijk Europees herstellfonds onderzocht om de Europese economie een nieuwe impuls te geven. Het komt de Europese staats- en regeringsleiders toe om aan te geven welke richting dat fonds moet uitgaan.

La Belgique est aussi d'avis que le financement de la relance doit pouvoir s'appuyer sur toutes les options de financement possibles. Puisqu'on ne sait pas de quoi sera fait le futur, il est, de notre point de vue, difficile de déjà fermer certaines portes.

Ik weet dat sommigen zich afvragen of wij voor of tegen het mutualiseren van leningen zijn. De positie van België is steeds geweest dat wij daarvoor nu de deur niet sluiten, omdat wij niet weten waar wij uiteindelijk zullen uitkomen. Wij hebben geprobeerd om een middenpositie in te nemen.

Mijnheer Loones, u gaf aan dat mevrouw Merkel zegt dat het ook via het MFK kan. Inderdaad, dat is ook een mogelijkheid. Sommige Europese landen zeggen reeds op voorhand dat dit *de toute façon* niet kan plaatsvinden. Wij hebben steeds gezegd dat voor ons verschillende zaken mogelijk zijn. Een type van coronabonds is een mogelijkheid. Werken via het MFK is ook een mogelijkheid. Wij zijn vandaag nog niet in de positie om te zeggen dat dit het een of het ander moet zijn.

Dan kom ik aan de vragen over de Nationale Bank van België. In een aantal van haar taken werkt de bank mee op Europees vlak aan oplossingen die de impact van de crisis zoveel mogelijk proberen op te vangen. Zo zit de Nationale Bank niet alleen in het beslissingsorgaan van de ECB voor het monetair beleid, dat naast de uitbreiding van aankoopprogramma's en het verzekeren van liquiditeit, bijkomende ondersteuning geeft aan de Europese kredietverlening, via de zogenoemde *targeted longer-term refinancing operations* (TLTRO's), maar ook in de *supervisory board* van het eengemaakte toezichtmechanisme voor banken, samen met de Europese Bankautoriteit, via specifieke microprudentiële maatregelen.

Als macroprudentiële autoriteit heeft de Nationale Bank ook de opdracht om de financiële stabiliteit op de Belgische markt te bewaken. In die functie heeft de Nationale Bank in het verleden een aantal kapitaalbuffers opgelegd aan de Belgische banken. Het gaat om twee types van buffer: een contracyclische buffer van ongeveer 1 miljard euro, voor het opvangen van cyclische risico's, en een bijkomende specifieke kapitaalbuffer voor ongeveer 1,8 miljard euro, voor risico's op de vastgoedmarkt.

Op 10 maart 2020 heeft de Nationale Bank, als gevolg van deze crisis, beslist om de contracyclische kapitaalbuffer van banken volledig vrij te geven. Het vrijgekomen kapitaal geeft de Belgische banken bijkomende ruimte om mogelijke toekomstige kredietverliezen op te vangen en om de continuïteit van de

kredietverlening voorlopig te garanderen.

Tot zover het deel over de Europese Unie en de Nationale Bank.

Le deuxième sujet concerne le télétravail et les travailleurs frontaliers. Dans le cadre du coronavirus et à la suite des recommandations du gouvernement luxembourgeois, les entreprises grand-ducales encouragent le personnel résidant en Belgique à travailler de son domicile. Ce point seul n'est pas de nature à autoriser une dérogation aux règles mises en place pour éviter la double imposition, comme l'accord particulier des 24 jours auquel vous vous référez. Cependant, face à la pandémie du COVID-19, les autorités fiscales belges et luxembourgeoises se sont concertées. Un communiqué commun a été publié sous la rubrique "Actualités" du site internet du SPF Finances le 17 mars dernier concernant le télétravail des travailleurs transfrontaliers dans le contexte belgo-luxembourgeois. Ce communiqué me paraît rencontrer vos préoccupations.

De toepassing van de 24-dagenregel met Luxemburg voorziet in een bepaling in geval van overmacht. Met het akkoord van Luxemburg werd beslist om voor de 24-dagenregel de verplichte thuiswerkdagen als overmacht te beschouwen. Ook in de grensarbeiderregeling die is opgenomen in het Frans-Belgisch dubbelbelastingverdrag, is rekening gehouden met gevallen van overmacht.

Ook hier is in samenspraak met de Franse administratie beslist dat de verplichte thuiswerkdagen in het kader van deze crisis als overmacht mogen worden beschouwd. Voor andere buurlanden zijn wij op dit moment dezelfde onderhandelingen aan het voeren. Die zijn nog niet afgerond, maar ik hoop dat dit op korte termijn kan. Het gaat bijvoorbeeld over Nederland.

Dan een hoofdstuk over de sociaal-economische steunmaatregelen. Ondernemingen die financiële moeilijkheden ondervinden door de verspreiding van het coronavirus konden al steunmaatregelen aanvragen bij de FOD Financiën. Het gaat om een afbetalingsplan, de mogelijke kwijtschelding van boetes en de vrijstelling van nalatigheidsinteressen voor de volgende belastingschulden: bedrijfsvoorheffing, btw, personenbelasting, vennootschapsbelasting en rechtspersonenbelasting.

De federale regering heeft nog bijkomende maatregelen genomen om extra financiële ademruimte te creëren voor bedrijven en ondernemers.

Ten eerste, het uitstel van de aangifte van de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, de BNI/Ven en btw.

Ten tweede, het automatisch uitstel van betaling van twee maanden voor de btw en de bedrijfsvoorheffing zonder boetes of interesten.

Ten derde, het automatisch uitstel van betaling van twee maanden voor de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de belasting voor niet-inwoners en de rechtspersonenbelasting boven op de normale betaaltermijn van twee maanden, zonder aanrekening van nalatigheidsinteressen.

Er werd ook een wetsontwerp door de ministerraad goedgekeurd dat eerstdaags aan het Parlement zal worden bezorgd, met onder andere een wijziging aan het systeem van voorafbetaling om bedrijven in liquiditeitsproblemen te ondersteunen, het uitstel van bepaalde investeringen te doen inzake de taxshelterregeling en de vrijstelling van belasting voor de steunmaatregelen van de gewestelijke overheden.

Daarnaast onderzoek ik welke maatregelen we op lange termijn kunnen nemen om de solvabiliteit van ondernemingen een boost te geven. Op basis van de aanbevelingen van de Economic Risk Management Group onderzoekt mijn administratie welke bestaande maatregelen kunnen worden uitgebreid en welke nieuwe initiatieven kunnen worden genomen om de solvabiliteitsproblemen bij bedrijven zoveel mogelijk te voorkomen, maar ook hoe we op middellange termijn de economie uit deze crisis kunnen loodsen.

Het is echter nog te vroeg om daarover al iets concreets te zeggen. Het spreekt voor zich dat overleg met de betrokken regionale entiteiten zal worden gepleegd in de materies die dat vereisen. Met de belanghebbende sectoren wordt ook overleg gepleegd over een aantal maatregelen die zowel henzelf als mijn administratie aanbelangen.

Ik heb begrepen dat er nog een interpellatie over dat onderwerp is. Ik kan daar wel iets verder op ingaan,

maar ik kan geen details van de maatregelen geven, want die zijn nog niet besloten.

Concernant le *tax shelter*, compte tenu de la situation exceptionnelle engendrée par le COVID-19 et des mesures y afférentes imposées par le gouvernement fédéral, j'ai déjà décidé de prolonger de six mois les délais des 18 ou 24 mois durant lesquels les dépenses doivent être effectuées respectivement pour le *tax shelter* audiovisuel et le *tax shelter* des arts de la scène.

Cette prolongation est acquise si le producteur démontre qu'il subit des dommages directs à la suite des mesures instaurées par le gouvernement fédéral dans le cadre de la lutte contre le coronavirus. Cette prolongation permet de trouver une solution aux situations les plus fréquentes.

Mijnheer Vanbesien, u vroeg naar de steun aan start-ups. Allereerst, de vorige regering heeft met de taxshelter al een belangrijke maatregel genomen om start-ups van de nodige financiering te voorzien. Zoals u weet, kunnen particulieren een belastingvermindering in de personenbelasting krijgen van 30 tot 45 %, indien zij rechtstreeks nieuwe aandelen verwerven van een startende vennootschap of van een crowdfundingplatform. Met deze maatregel wil de federale overheid kleine vennootschappen van maximaal vier jaar oud ondersteunen die nood hebben aan kapitaal voor de financiering van hun opstart. Een kleine vennootschap kan via deze fiscale maatregel maximaal 250.000 euro ophalen. De maatregel werd uitgebreid voor scale-ups, gericht op groeibedrijven van minstens vier jaar oud.

Daarnaast kent het federale waarborgmechanisme, waarbij de overheid zich garant stelt voor 50 miljard euro aan kredieten van banken en niet-financiële ondernemingen, een breed toepassingsgebied waarop veel bedrijven zich kunnen beroepen. U hebt inderdaad aangehaald dat dat voor veel start-ups minder impact zou hebben.

Daarnaast zijn er ook nog gerichte case-by-casesystemen onder de regionale maatregelen om beloftevolle start-ups een kans te geven. Zij omvatten bijvoorbeeld een waarborgregeling van de Vlaamse overheid die betrekking heeft op bancaire en niet-bancaire schulden tot 12 maanden. Die regeling is specifiek gericht op ondernemingen die zonder deze waarborg geen financieringsovereenkomst kunnen sluiten.

Ten slotte zijn er ook Europese maatregelen die zich richten op kleine en middelgrote ondernemingen, zoals COSME en InnovFin.

Zoals u ziet, zijn er in het verleden al veel initiatieven genomen om starters te helpen om de nodige financiering te vinden, maar ik ben het met u eens dat de start-ups een belangrijke groep van ondernemingen vormen. Zij zijn immers van belang om onze economie te vernieuwen. Ik ben aan het onderzoeken welke bijkomende maatregelen ik kan nemen. Dat zou een aanpassing van de huidige taxshelterregelgeving of andere maatregelen kunnen zijn, maar het is nog te vroeg om die voor te stellen.

Er waren een aantal vragen over de sociaal- en fiscaalrechtelijke behandeling van de uitkering voor tijdelijke werkloosheid.

Nous avons déjà pris plusieurs mesures pour que cette période difficile reste financièrement soutenable. En effet, le taux de précompte professionnel de 26,75 % est trop élevé pour les bas salaires. En revanche, il est trop bas pour une personne qui perçoit un salaire moyen. Un bas salaire récupérera probablement une partie de ce précompte professionnel lors du décompte, alors que celui ou celle qui perçoit un salaire moyen à élevé risque de payer plus d'impôts.

Néanmoins, j'estime que c'est surtout chez les salaires les plus bas qu'il est urgent de disposer d'un pouvoir d'achat accru maintenant et pas dans quelques mois. Chaque euro compte pour ces personnes à la fin du mois.

Ik bekijk momenteel samen met mijn administratie hoe we een oplossing kunnen bieden voor de in te houden bedrijfsvoorheffing op de wettelijke uitkering voor tijdelijke werkloosheid bij lage lonen. Een belangrijk euvel daarbij is dat de vakbonden en de Hulpkas die de uitkeringen uitbetalen doorgaans niet goed op de hoogte zijn van de individuele situatie van hun leden. Hierdoor kunnen ze geen bedrijfsvoorheffing op maat inhouden, zoals de sociale secretariaten en de werkgevers dat wel kunnen doen.

Ik weet dat er nu soms artikels in de kranten verschijnen die aangeven dat mensen met tijdelijke werkloosheid vandaag meer verdienen dan toen ze werkten. Dit is één element, maar er is nog een ander.

De tijdelijke werkloosheid wordt vandaag immers forfaitair toegekend omdat de FOD WASO de hoeveelheid werk niet aankan. Dat betekent dat er mensen zijn die meer krijgen dan wat ze zouden moeten krijgen terwijl andere mensen minder krijgen. De verrekening moet nog gebeuren, maar het is steeds onze prioriteit geweest om mensen met een lager inkomen tijdelijk eerder iets te veel te geven omdat dit toch een moeilijk moment is.

Er waren veel vragen over het akkoord met de banken. Zoals u weet, bestaat het gesloten akkoord uit twee luiken. Het eerste luik geeft een betalingsuitstel van maximaal zes maanden aan levensvatbare bedrijven, zelfstandigen en non-profitorganisaties, evenals aan hypothecaire kredietnemers die in betalingsproblemen komen als gevolg van de coronacrisis. Gedurende de eerste week hebben reeds 86.000 bedrijven en particulieren hiervan gebruikgemaakt voor een totaal betalingsuitstel van 1 miljard euro.

De banken kunnen het uitstel niet retroactief verlenen. Het is wel niet zo dat de maandelijkse vervaldag steeds in het begin van de maand valt. Het kan immers ook de dag zijn waarop ooit de authentieke akte is verleden of de laatste dag van de maand. Kortom, heel wat kredietnemers zullen toch nog in aanmerking komen voor een uitstel voor de maand april. De banken zullen deze aanvragen ook met spoed behandelen.

Er is trouwens ook gezegd dat het om een uitstel van zes maanden ging. Diegenen die het uitstel in april niet gekregen hebben, zullen dus hun eerste maand uitstel in mei krijgen. Dan loopt dit uitstel zes maanden, dus tot eind oktober. Sommige banken hebben al besloten de mensen van wie de vervaldag op 1 april viel een maand uitstel te geven. Ik heb weet van één bank die dit gedaan heeft. Andere banken hebben dat echter niet gedaan en mensen kunnen dan gaan denken dat ze hun kans verkeken hebben. Die zes maanden uitstel komt er nochtans wel, het begin wordt alleen verschoven.

Het bedrag van 25.000 euro betreft de som van de gelden die beschikbaar zijn op zicht- en spaarrekeningen of die beschikbaar kunnen worden gemaakt uit bijvoorbeeld beleggingen. Pensioensparen en pensioenfondsen tellen niet mee voor deze berekening.

Wat het bewijs van inkomstenverlies betreft, zullen de kredietgevers snel en soepel trachten te werken. Zij zullen slechts enkele bewijsstukken opvragen om de aanvraag te kunnen opstarten. Het kan bijvoorbeeld gaan om een loonfiche van de werkgever op basis waarvan de tijdelijke werkloosheid kan worden vastgesteld, maar ook om een verklaring op eer dat de inkomsten van de aanvrager sterk gedaald zijn.

Monsieur Laaouej, j'ai d'ailleurs réaffirmé cela dans une lettre envoyée à Febelfin confirmant que la déclaration sur l'honneur est admissible comme première preuve.

Het is niet nodig om een print van de maandelijkse aangifte te overhandigen die de werkgever doorstuurt om de uren van tijdelijke werkloosheid mee te delen, het ASR 5-document. Om dit te verduidelijken heb ik op 14 april ook een schrijven aan de voorzitter van Febelfin gericht.

In het geval van zelfstandigen kan ook een verklaring op eer gebruikt worden om vast te stellen dat de inkomsten gedaald zijn en/of kan op basis van een bewijs van de toekenning van een van de regionale premies aangetoond worden dat de zelfstandige actief is in een van de getroffen sectoren.

Il faut aussi souligner que les banques se sont formellement engagées, via la charte Febelfin, à ne pas refuser le report de paiement aux entreprises et indépendants remplissant les conditions. S'il y a quand même un litige, la procédure classique doit être suivie. Cela consiste d'abord à essayer de parvenir à un accord avec son banquier, et si cela s'avère infructueux, à s'adresser à Ombudsfina, le médiateur du service financier.

Depuis peu, il existe également un centre d'appel à la FSMA où l'on peut obtenir des informations pour savoir si l'on satisfait aux conditions, notamment pour bénéficier du report du remboursement.

La Banque nationale a par ailleurs prévu un système de monitoring global du moratoire et des crédits garantis permettant de répondre notamment aux questions émanant du Parlement.

Pour ce qui est des reports de paiement octroyés aux entreprises et indépendants, ceux-ci devront être enregistrés dans la Centrale des crédits aux entreprises. Cet enregistrement permettra d'établir des statistiques par banque, par type d'entreprise ou encore par secteur d'activités. Une mise à jour mensuelle est prévue.

Het tweede luik van het bankenakkoord heeft een staatswaarborg van 50 miljard euro gecreëerd voor nieuwe bijkomende kredieten of kredietlijnen van maximum twaalf maanden aan levensvatbare bedrijven, zelfstandigen en non-profitorganisaties. Het koninklijk besluit dat alle voorwaarden en modaliteiten van die staatswaarborg regelt, werd reeds in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd. De goedkeuring van de Europese Commissie daarover werd, zoals een vraagsteller al aanhaalde, ook reeds verkregen.

S'agissant des crédits garantis octroyés aux entreprises ou indépendants, un double reporting à la Banque nationale est prévu. Premièrement, les crédits garantis devront également être enregistrés dans la Centrale des crédits aux entreprises, ce qui permet un monitoring similaire et selon les mêmes modalités que celui évoqué pour les moratoires.

Deuxièmement, les banques seront tenues d'enregistrer toute demande écrite d'un crédit garanti qui leur sera adressée. Sur cette base, elles transmettront mensuellement à la Banque nationale des statistiques concernant le pourcentage des demandes acceptées, refusées ou encore retirées, par type d'entreprise (grande, PME ou indépendant).

Wat het begrip "bedrijf in moeilijkheden" betreft, hebben we in het KB het akkoord dat we op 21 maart met de financiële sector hebben gesloten, getrouw uitgevoerd. Het akkoord stelde inderdaad dat een onderneming op 1 februari 2020 geen achterstallen mocht hebben of op 29 februari 2020 geen achterstallen van meer dan dertig dagen mocht hebben. Op deze manier hebben we de waarborgregeling willen beperken tot ondernemingen die gezond waren vóór het uitbreken van de coronacrisis. Deze keuze moet ook worden gezien in het kader van verplichtingen die we de banken opleggen. Zo zullen de banken eventuele verliezen moeten dragen die ze op hun bestaande kredieten zullen boeken. We hebben hun ook gevraagd, in tegenstelling tot andere landen, om de eerste 3 % aan verliezen te dragen van nieuwe kredieten die in het kader van de waarborgregeling worden verstrekt. In dit kader was het belangrijk om te focussen op bedrijven die gezond waren vóór het uitbreken van de coronacrisis. Als we in onze staatswaarborg ook de bedrijven zouden hebben meegenomen die al niet levensvatbaar waren vóór het uitbreken van de coronacrisis, dan zouden we de financiële sector aan grote risico's hebben blootgesteld, wat de stabiliteit van het financiële systeem zeker niet ten goede zou komen.

Il est à mes yeux important que les banques puissent appliquer les dispositions de notre arrêté royal avec suffisamment de souplesse. Il est toujours possible qu'une entreprise ou un indépendant contracte une petite dette ponctuelle. Cela ne doit pas l'empêcher d'obtenir un nouveau crédit dans le cadre de la garantie d'État. Les banques doivent faire preuve de flexibilité à cet égard. J'ai adressé un courrier en ce sens au président de Febelfin le 14 avril.

Ten slotte wil ik nog meegeven dat ik uw vraag zeker en vast begrijp. Dit zal dan ook grondig worden gemonitord. Indien zou blijken dat bepaalde kmo's en zelfstandigen hun zaak na de lockdown maar moeilijk kunnen heropstarten omdat ze niet aan de nodige financiering geraken, ben ik bereid om ter zake bijkomende initiatieven te nemen.

In haar hoedanigheid van investeringsmaatschappij volgt de FPIM nauwlettend de situatie van haar portefeuille en participaties op en zal zij zich geval per geval beraden over de financiële oplossing die zij kan bieden voor haar verschillende investeringssectoren om de participaties van de FPIM de huidige crisis te laten overwinnen. In de context van haar wettelijke adviesopdracht aan de regering en op basis van haar expertise, staat de FPIM de regering bij in haar zoektocht naar oplossingen, onder meer door deel te nemen aan de Economic Risk Management Group of door de werkgroep Grote Ondernemingen voor te zitten. Ze zullen de tijd nemen die daarvoor nodig is. Indien de regering op basis van deze analyse zou beslissen om steun te verlenen, zullen de voorwaarden waaronder dit zal gebeuren bepaald worden en zal daarover onderhandeld moeten worden.

Zoals dat het geval was tijdens de crisis van 2008 werkt de FPIM nauw samen met de regering en is zij bereid om de opvolging van specifieke projecten te verzekeren waarvoor zij verantwoordelijk zou zijn, in een gedelegeerde opdracht met het oog op het ondersteunen van de Belgische economie, rechtstreeks of door middel van participatie in een fonds. Indien er hulp zou worden geboden, is het essentieel dat de werkgelegenheid maximaal beschermd wordt en er een duidelijk toekomstperspectief wordt geboden, zodat de bedrijven na de crisis opnieuw kunnen groeien. Daar we nog in de analysefase zitten, is het te vroeg om het specifieke geval van een of ander bedrijf te noemen of om specifieke cijfers te geven.

Wat de uitkering van dividenden door verzekeraars betreft, heeft de Nationale Bank van België, in lijn met de aanbevelingen van EIOPA, op 7 april 2020 met een circulaire aan de verzekeringsondernemingen en -groepen gevraagd hun dividenduitkeringen uit te stellen tot ten minste oktober 2020. Deze datum werd zo bepaald door de Bank om consistent te zijn met de aanpak die geldt voor het banktoezicht en weerspiegelt de grote onzekerheid over de gevolgen op lange termijn van de COVID-19-pandemie voor de verzekeringssector.

Verder roept de Nationale Bank ook op tot een voorzichtige en conservatieve houding inzake variabele verloning en winstdeelname. Het variabele deel van het beloningsbeleid moet voorzichtig worden vastgesteld en uitstel moet worden overwogen zolang de financiële en economische gevolgen van de COVID-19-pandemie niet duidelijk zijn voor de onderneming. Een gelijkaardige houding wordt gevraagd voor het beleid inzake winstdeelname en risto's, evenwel rekening houdend met mogelijke economische en sociale consequenties voor de verzekerden.

In een persbericht van 9 april 2020 heeft AG Insurance, de grootste verzekeraar van het land, al aangekondigd de aanbevelingen van de Bank op te volgen.

De aanbevelingen van de Bank zijn duidelijk gericht aan alle Belgische verzekeringsondernemingen en -groepen, ook diegene met een buitenlandse moeder.

Ik kom dan tot het uitstel van niet-essentiële belastingcontroles.

J'en arrive ainsi à la position du SPF Finances concernant les fonctions de contrôle et la nécessité de conserver la liberté de sauvegarder les intérêts financiers de l'État. Les contrôles non essentiels, moins urgents et/ou qui peuvent être reportés le seront, ceci dans le but de limiter les contacts et de protéger les contrôleurs comme les contrôlés. Cela ne concerne que les contrôles physiques. Les contrôles qui peuvent se faire à distance, par exemple, dans le cadre du télétravail, continuent à être préparés ou réalisés.

Le critère retenu est donc l'intérêt financier de l'État qui pourrait être mis en péril par la non-exécution ou le report du contrôle en question ainsi que le risque de prescription et de fraude fiscale qui doit être évité. Il s'agit de contrôles effectués par l'Administration générale de la Fiscalité et l'Inspection spéciale des impôts.

L'Administration générale de la Documentation patrimoniale et, en particulier, l'Administration Mesures & Évaluations, n'organisera pas de contrôle sur place pendant la période de crise. Là aussi, les contrôles des dossiers peuvent se faire et se feront à distance.

Enfin, l'Administration générale des Douanes et Accises doit pouvoir continuer à exercer les contrôles aux frontières physiques du pays. Les contrôles qu'elle effectue sont essentiels pour garantir la sécurité du territoire et des citoyens. L'Administration des Douanes s'organise pour diminuer ou arrêter les contrôles non essentiels, comme les contrôles sur la voie publique, et se recentre sur les contrôles physiques essentiels aux frontières. Là aussi, les contrôles qui ne nécessitent pas de présence physique continuent.

La priorité dans la distribution du matériel de protection a été donnée aux équipes de l'Administration générale des Douanes et Accises et aux services logistiques ou de production. Aucun matériel de protection n'a été demandé par l'Administration générale de la Fiscalité ou l'administration générale de l'Inspection spéciale des impôts.

Des consignes générales liées à la distanciation sociale et aux règles d'hygiène de base ont été fournies à plusieurs reprises aussi bien aux responsables d'équipe qu'à tous les collaborateurs.

Ik kom tot de uitbreiding van de btw-regeling die van toepassing is op schenkingen. De tijdelijke fiscale maatregelen genomen inzake schenkingen van medische hulpmiddelen en beschermingsmiddelen in het kader van de strijd tegen de COVID-19-pandemie, werden ondertussen verankerd in een wetsontwerp. Het betreft met name het wetsontwerp houdende diverse dringende fiscale bepalingen ten gevolge van de COVID-19-pandemie, dat deze week werd ingediend bij het Parlement. Het Parlement zal derhalve ook de mogelijkheid hebben om een diepgaand debat te houden over de draagwijdte van die tijdelijke fiscale maatregelen.

Wat ICT-materiaal en in het bijzonder laptops betreft, zal in het bijzonder aandacht moeten worden besteed aan de mogelijke frauderisico's die de toepassing van de bijzondere regeling bij schenking met zich mee zou

brengen. Het zou immers de eerste keer zijn dat de bijzondere regeling inzake btw wordt toegepast op duurzame goederen voor algemeen gebruik.

Vervolgens kom ik tot Brussels Airlines.

De regering focust niet op specifieke bedrijven, maar op een breder niveau, omdat de luchtvaartsector van strategisch belang is voor ons land. De *business cluster* rond Brussels Airport alleen vertegenwoordigt 26.000 directe en 40.000 indirecte jobs. De luchthaven van Brussel is het tweede belangrijkste economische knooppunt van ons land.

Gezien het strategisch belang voor de Belgische economie en het groeipotentieel na de coronacrisis, zijn we ervan overtuigd dat het voor België belangrijk is om een sterk ecosysteem op het vlak van luchtvaart te vrijwaren. Het luchtvaartdossier werd daarom bijzonder grondig en nauwgezet opgevolgd vanuit de federale regering en de ERMG. Bij de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij werd intussen een werkgroep "Luchtvaart" opgestart, waarin specifiek wat deze bedrijven betreft, alle pistes worden bestudeerd. In elk geval zal het er op aankomen om een goede balans te vinden tussen de verschillende belangen: het strategisch en economisch belang, wat absoluut niet te verwaarlozen is, het belang van duizenden werknemers dat we bijzonder ter harte nemen, maar ook het belang van de Belgische Staat en de Belgische belastingbetaler.

Wat de mogelijke staatssteun aan Brussels Airlines betreft, is er nog niet beslist of er steun zal worden aangeboden in dit dossier en onder welke voorwaarden dit eventueel zou gebeuren. Zoals reeds vermeld, maakt de FPIM eerst een grondige analyse van de steunaanvraag en is ze daarover in gesprek met het management van Brussels Airlines en Lufthansa. Zij zullen de tijd nemen die daarvoor nodig is. Indien de regering op basis van deze analyse zou beslissen om steun te verlenen aan Brussels Airlines, zullen de voorwaarden waaronder dit zal gebeuren, worden bepaald en zal daarover worden onderhandeld met Lufthansa, de huidige eigenaar van Brussels Airlines.

Pour le gouvernement, il est essentiel, si les aides sont accordées, que l'emploi soit protégé au maximum et que des perspectives d'avenir très claires soient données à Brussels Airlines, pour qu'après la crise elle puisse redevenir la compagnie aérienne nationale, et un maillon crucial dans le développement de Bruxelles comme plaque tournante internationale.

De discussie over een gelijk speelveld voor de andere vervoersmodi vindt plaats op Europees vlak en handelt zowel over een mogelijke kerosinetaks als over een koolstofheffing. Wij kunnen deze discussie niet alleen in België voeren, aangezien er een mondiale impact is.

Een laatste element heeft betrekking op de recorddrugsvangst in coronatijden. Op 6 april 2020 was de ziekte-uitval bij de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen 5,33 %. Bij de twee operationele administraties, zijnde Operations en Opsporing, is de ziekte-uitval respectievelijk 5,92 % en 3,32 %. Bij het drugsteam en het sigarettenteam in de haven van Antwerpen is er een ziekte-uitval van respectievelijk 4,8 % en 10 %. De ziekte-uitval is dus eerder beperkt. De controles inzake drugsmokkel en sigarettensmokkel zijn prioritair en worden onverminderd met succes voortgezet.

Wegens de coronacrisis zijn bijna alle passagiersvluchten geschrapt. Er zijn momenteel geen passagiersvluchten uit Latijns-Amerika.

Bij uitval van douaniers in het drugsteam en het sigarettenteam worden deze vervangen door collega's van andere teams. De douaniers beschikken nog steeds over mondkapjes, handgel en latex handschoenen.

01.19 Benoît Piedboeuf (MR): Monsieur le ministre, comme vous n'avez répondu à aucune de mes questions, je vais les reformuler.

Concernant le *tax shelter*, un report de projets peut-il être accordé sur d'autres dossiers en cas d'annulation d'un spectacle ou d'une production? Si ce n'est pas le cas, l'avantage fiscal est-il maintenu?

Étant donné la situation, est-il possible de remonter le plafond absolu pour l'exercice 2020? Et, éventuellement, est-il possible de remonter également le plafond relatif? C'était déjà nécessaire compte tenu de la réforme de l'impôt des sociétés, mais ce l'est d'autant plus vu la situation actuelle.

J'ai entendu votre réponse à propos des frontaliers. Je n'avais pas posé de question sur ce sujet. J'étais au courant des mesures qui ont été prises et que je trouve bonnes. Toutefois, la question reviendra puisque, à plusieurs reprises, vous avez déclaré qu'il n'était pas possible d'aller plus loin maintenant car il faudrait un gouvernement de plein exercice pour pouvoir renouveler les accords de La Gaichel.

Il faudrait également, maintenant ou quand nous aurons un autre gouvernement, essayer de stabiliser le télétravail à un jour par semaine, ce qui correspond à l'accord passé entre les administrations et les ministres de nos deux États, qu'il faut concrétiser. C'est évidemment fondamental, d'autant plus que la période actuelle a permis de mesurer quel était l'intérêt du télétravail, ce qu'il produit tant au niveau de l'économie sur les routes que de l'augmentation du rendement des travailleurs qui font du télétravail.

01.20 Alexander De Croo, ministre: Concernant le *tax shelter*, nous sommes en train de régler toutes ces questions dans une circulaire qui aura pour but de clarifier cette thématique.

01.21 Benoît Piedboeuf (MR): Monsieur le ministre, j'en étais convaincu, mais j'aime encore mieux que vous me le disiez!

01.22 Sander Loones (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoorden.

Ik wil nog kort repliceren op uw antwoord over een tijdelijk Europees herstelfonds. Ten eerste, u zegt dat het aan de staats- en regeringsleiders is om donderdagavond uit te maken welke richting dit uitgaat. Dat is jammer, want de indruk wordt gewekt dat premier Wilmès op haar eentje beslist. Dat zou geen beslissing van één persoon mogen zijn, het zou zelfs geen beslissing van een minderheidsregering mogen zijn. Wat ons betreft, zou dit het onderwerp moeten uitmaken van een discussie in het Parlement. Wij hadden een resolutie voorbereid om dat bij urgentie te bespreken en ik betreur nog altijd dat de andere partijen die resolutie hebben geblokkeerd. Wij hebben onszelf buitenspel gezet als Parlement en dat is bijzonder jammer.

Ten tweede, u zegt dat de regering de deur niet wil sluiten voor het mutualiseren van schulden. Ik vind nog altijd dat dit de verkeerde vraag is. Er wordt altijd vertrokken vanuit een financieringsvraag, terwijl wij eigenlijk zouden moeten vertrekken vanuit een maatregelenvraag. Wat willen wij doen om die coronacrisis aan te pakken op het vlak van gezondheid en van economie? Daarna zien we via welke instelling wij dat het beste organiseren, binnen de gecommunautariseerde Europese aanpak of eerder intergouvernementeel. De laatste stap is dan hoe wij dat zullen financieren.

Hier starten we altijd eerst met de financieringsvraag, wat onmiddellijk de solidariteitsvraag is, maar ook de problematiserende vraag. Dan ontstaan er immers onmiddellijk een aantal discussies die wij niet of minder zouden hebben als we het eerst zouden hebben over wat we zouden doen met welke maatregelen.

Ik denk dat de focus echt moet zijn hoe wij op korte termijn kunnen helpen, snel, gefocust en solidair, zodat we die brand kunnen blussen en de corona-economiemaatregelen kunnen betalen.

Ik kom tot mijn laatste punt. U zegt "iets van een type van coronabonds is een mogelijkheid". Dat zijn uw woorden. Daar wil ik graag verwijzen naar dezelfde communicatie van mevrouw Merkel vandaag. Zij zegt dat het twee tot drie jaar tijd zal vergen om de uitgifte van coronabonds te organiseren. Mensen die daarvoor pleiten, getuigen niet van een solidaire houding ten aanzien van de landen die echt hulp nodig hebben. Zij hebben die hulp immers nu nodig, niet binnen twee of drie jaar.

Ik herhaal dus mijn vraag dat België niet zou meespelen in een ideologisch opbod en geen ideologische politieke agenda zou dienen die ertoe zou leiden dat de steun nodeloos wordt vertraagd. Wie kiest voor coronabonds, kiest voor vertraging. Wij moeten zorgen voor snelle hulp voor de landen die dat nodig hebben en dat kan op een andere en meer verstandige manier.

01.23 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie. Le format n'est pas confortable; mais s'il le faut, nous reviendrons.

J'ai posé une question importante au sujet du précompte sur le chômage "corona". Vous partagez mon analyse. C'est déjà un premier pas. Vous nous indiquez que vous cherchez une solution avec votre administration. Je voudrais juste vous indiquer que le paiement des prochaines allocations de chômage a lieu dans dix jours exactement. Si un signal doit être donné aux opérateurs de paiement, par exemple via

une diminution linéaire du précompte sur toutes les allocations temporaires – limitée pour essayer à la fois d'aider les plus bas salaires et d'éviter un surplus d'impôt trop important pour ceux qui sont correctement précomptés –, la décision doit être prise très rapidement.

Je pense que les caisses de paiement, que ce soit la CAPAC ou les syndicats, sont tout à fait conscients du problème et donc capables de réagir rapidement, mais il faut un minimum de temps de réalisation. Il vous reste dix jours. Nous sommes à votre disposition pour contribuer à cette solution comme sur d'autres problèmes. J'ai bien entendu, vraiment, que vous partagez l'analyse, mais vous avez une obligation, ou en tout cas j'essaie de vous pousser à une obligation de résultat.

À propos du mécanisme de *tax shelter*, j'entends aussi, et je me réjouis, que vous voulez corriger ce qui peut l'être via circulaire. J'insiste pour que vous le fassiez en dialogue avec les opérateurs du *tax shelter*, qui identifient correctement, me semble-t-il, les besoins par rapport aux durées dans lesquelles ils doivent justifier les choses.

Vous n'avez pas répondu à ma question sur le SECAL, mais cela fait partie des questions qui ont disparu dans les limbes informatiques. J'y reviendrai la semaine prochaine. J'attire votre attention sur la situation particulière des mamans concernées – c'est souvent les mamans divorcées qui sont victimes du non-paiement de créances alimentaires. Cela conduit vraiment à des situations dramatiques. Comme les papas sont plus souvent dans des situations de stress économique et d'incapacité de payer, il faut vraiment que le SECAL joue son rôle d'avances pour permettre de subvenir aux besoins des enfants. Ces avances sont de toute façon récupérables. C'est à cela que sert ce service.

J'ai noté vos réponses à propos de la SN Brussels Airlines. Vous dites qu'aucune décision n'a été prise. Mais j'entends néanmoins qu'il y a un dialogue avancé entre la SFPI et la société concernée. Je voudrais vous dire deux choses à ce sujet. Premièrement, on ne peut pas indéfiniment venir au secours – je me rappelle très bien du dossier Sabena – de compagnies qui, en bonne période, réalisent des bénéfices importants, et qui en cas de difficultés, se tournent vers l'autorité publique, c'est-à-dire vers tous les citoyens. Il y a aussi une obligation, comme pour les banques, d'avoir une part de fonds propres et une capacité à gérer des stress, même si celui-ci est exceptionnel. Deuxièmement, l'industrie aérienne nécessite une transformation fondamentale en lien avec nos engagements sur les accords de Paris ou autres. Si c'est pour recommencer exactement comme avant, je pense que nous n'aurons rien compris.

Enfin, sur les discussions au niveau européen, vous savez que nous sommes défenseurs d'une solidarité la plus forte possible au plan européen, et pour une vision, qui était proposée par la Commission européenne avec le Green Deal.

Nous pensons que la solidarité peut s'exprimer, par des *eurobonds* ou des *coronabonds*, à mettre en place une mutualisation; et que la vision pour demain peut se construire autour du Green Deal. Nous attendons que la Belgique soit à la pointe, comme elle l'a été historiquement sur ce type de questions.

01.24 Kurt Ravyts (VB): Mijnheer de minister, ik dank u dat u tegemoetkomt aan een aantal zeer praktische bezorgdheden van burgers die mij hebben bereikt. Ik verwijs naar de onderhandelingen die bezig zijn met Nederland over de grensarbeid, naar de hypothecaire kredieten waarover u een geruststellend antwoord hebt gegeven en naar een andere sociaal- en fiscaalrechtelijke behandeling van de tijdelijke werkloosheid, die voor u blijkbaar ook een aandachtspunt is.

Als aanloop naar de interpellatie van collega Van Lommel wil ik nog zeggen dat het voor ons ook belangrijk is dat strategische sectoren zullen worden beschermd in de relancepolitiek, maar u bevindt zich uiteraard nog in de analysefase rond die bezorgdheid. Ik heb ook kennisgenomen van het Deense voorbeeld, waar rekening wordt gehouden met de ethische dimensie rond fiscale rechtvaardigheid in de beslissingen. Ik hoop dat u dat ook zult doen de komende weken als u beslissingen neemt. Er wordt immers een zeer grote inspanning op het vlak van de overheidsfinanciën gevraagd. Aspecten als dividenden, ontslagen, het opkopen van de eigen aandelen en dergelijke meer vormen een bezorgdheid die onze fractie deelt, samen met enkele andere fracties.

01.25 Nathalie Dewulf (VB): Mijnheer de minister, ik ben blij dat de zaak zo goed wordt opgevolgd.

01.26 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de minister, ik heb goed geluisterd naar uw antwoord, maar vandaag weten wij eigenlijk nog niets meer ten opzichte van een aantal weken geleden. U zegt dat u niet

gaat werken aan een specifiek bedrijf, maar dat het veel ruimer moet worden gezien. Dat is heel logisch, maar het is dan toch heel belangrijk te weten welke criteria van belang zijn om te oordelen dat men een bedrijf effectief wil redden. Het is ook heel belangrijk daarvoor objectieve criteria vast te leggen.

Specifiek voor het geval van Brussels Airlines weten wij allemaal dat het geld bijna op is. Zegt u dat men nog altijd niet weet welke voorwaarden men zal koppelen aan eventuele steun aan Brussels Airlines? Dan staan wij na al die weken nog altijd even ver, wat dus wil zeggen nergens. Ik heb trouwens ook geen antwoord gekregen op mijn concrete vraag waarom Etienne Davignon die uitspraken in de pers heeft gedaan.

Waar rook is, is vuur en dat zal dus niet zomaar uit de lucht zijn gegrepen. Daar mocht ik echter niets over vernemen.

Mijnheer de minister, voor Brussels Airlines heeft men een toekomstige krimp van 30 % aangekondigd en het bedrijf is voor 100 % in Duitse handen. Het is belangrijk om dat ook in overweging te nemen.

01.27 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor de antwoorden, hoewel die al bij al weinig nieuws bevatten. Dat is natuurlijk begrijpelijk, want dergelijke onderhandelingen vergen wel wat tijd. Tevens zijn de belangen die u naar voren hebt geschoven bijzonder groot.

Het valt mij wel op dat u enkel sprak over Brussels Airlines en Lufthansa en niet over TUI fly, terwijl dezelfde vraag ook van daar leek te komen.

Wat het aspect van het gelijke speelveld betreft, verwijst u naar Europa. Dat is terecht, maar ook u zit aan die Europese tafel en alle Europese luchtvaartmaatschappijen kampen met gelijkaardige problemen. Als alle Europese landen daarmee geconfronteerd worden, is het goed om dat ook effectief te agenderen op Europees niveau. Ook het aspect van duurzaamheid en het inpassen ervan in de Green Deal mogen op tafel liggen als dergelijke maatschappijen financiële steun komen vragen.

01.28 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ook ik dank u voor de antwoorden. Wat het noodfonds van de FPIM voor de grote bedrijven betreft, zegt u dat het vandaag nog te vroeg is om er veel concrete zaken over te zeggen. Ik hoor dat de evaluatie van de criteria en het onderhandelen over de voorwaarden *case by case* zal gebeuren. Wel hoop ik dat hierover regelmatig aan het Parlement gerapporteerd zal worden, zodat we dat van nabij kunnen opvolgen en sturen.

Wat de starters betreft, juich ik het toe dat u nieuwe initiatieven zult nemen in overleg met de sector. Ook dat zullen we dus verder opvolgen.

Inzake de btw op laptops komt er een wetsontwerp naar het Parlement. Ook over dat item zullen we dus de discussie kunnen voeren.

Wat de dividenden van de verzekeraars betreft, neemt u een eerder vrijblijvende houding aan, want het zal enkel een aanbeveling worden. Om uit deze crisis te komen zal iedereen zijn steentje moeten bijdragen en ik hoop dus dat ook de verzekeringssector zijn verantwoordelijkheid zal nemen.

01.29 Ahmed Laaouej (PS): Je remercie monsieur le ministre pour les réponses qu'il nous a apportées.

Certaines sont éclairantes, d'autres moins. Ce que nous souhaitons, monsieur le ministre, c'est faire en sorte que concrètement, le dispositif des garanties bancaires, celui des reports de crédits professionnels aux entreprises indépendantes, mais également les facilités en matière de report de crédit hypothécaire, fonctionnent et soient efficaces. Nous voudrions dès lors que les entreprises ou les particuliers qui y ont effectivement droit puissent y avoir accès dans les meilleures conditions. Il faut vraiment avoir une veille, qui vous permette de voir rapidement si le système porte ses fruits.

Sinon, on pourrait avoir établi des conditions parfois trop restrictives, par exemple sur la notion d'entreprise en difficulté, et avoir renforcé ou accéléré l'issue fatale de certaines d'entre elles, sur le plan économique. Ou bien, s'agissant par exemple des crédits hypothécaires, nous pourrions nous rendre compte que les conditions d'accès, notamment sur le plan formel et de la mise en état du dossier qui doit être complet à un certain moment, sont à ce point rigides que de nombreuses personnes, qui n'ont pas eu la possibilité de mettre leur dossier en ordre rapidement, risquent de passer à côté de la mesure.

Il faut donc que nous disposions rapidement d'un rapport qui nous permette de voir si on ne shoote pas à côté du ballon, pour reprendre une métaphore. Sur ce sujet, je compte vraiment sur vous.

Le temps manque. Trois minutes, ce n'est vraiment pas beaucoup. J'aurais aimé avoir avec vous un débat un peu plus approfondi sur la question des dividendes. Je voudrais savoir si toutes ces aides que nous sommes en train d'aligner sont compatibles avec des distributions de dividendes, voire des rachats d'actions propres, qui peuvent potentiellement consister en opérations de vidage des sociétés, alors que demain, elles auront besoin de tous leurs fonds propres, de tout leur *cash flow*, pour pouvoir réinvestir et se redéployer économiquement.

Nous y reviendrons. En effet, mon groupe a déposé une proposition de résolution. Celle-ci vise précisément à attendre des entreprises que l'on aide que celles-ci aient en retour une approche éthique et responsable, notamment sur le terrain de la distribution des dividendes, mais aussi sur le plan fiscal et social. C'est un débat que nous souhaitons avoir avec vous le moment venu.

01.30 Steven Matheï (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoorden. Vooral omtrent de grensarbeiders in Nederland lijkt er nog wat werk aan de winkel te zijn, hoewel dat een zeer belangrijk item is voor de mensen die ermee geconfronteerd worden.

Ik ga ervan uit dat er in de komende dagen duidelijkheid kan komen, zodat die mensen gerustgesteld zijn.

01.31 Marco Van Hees (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, en ce qui concerne les banques et les prêts octroyés ou non aux ménages, PME et indépendants, il faut agir maintenant et analyser la réalité de ces prêts, s'ils sont accordés ou non. En soi, les signaux sont plutôt négatifs. Il ne s'agit pas de décider maintenant de lancer un monitoring.

Nous avons déjà dû attendre que l'arrêté des pouvoirs spéciaux soit publié au *Moniteur*, un monitoring retarderait encore les résultats de quelques mois. C'est maintenant qu'il faut agir afin de voir s'il n'y a pas un blocage. Les banques ont reçu des milliards de l'État en 2008, mais elles continuent à faire ce qu'elles veulent. Quand la situation est propice, elles accordent des prêts à tire-larigot, quitte à créer des surendettements. À d'autres périodes, plus critiques, elles restreignent drastiquement les prêts. On ne peut pas les laisser faire.

Dans le cas contraire, l'incompatibilité entre l'actionnariat privé des banques, leur recherche de profit à tout prix et une activité bancaire utile, nécessaire à la société ne pourra plus être cachée. Il faudra alors renationaliser le secteur bancaire, et je ne pense pas que ce soit une option pour vous. Au moins, contrôlez sérieusement ces banques et ne leur permettez pas de faire n'importe quoi. L'arrêté royal prévoit justement ce cas où une banque refuse de manière systématique d'accorder des prêts. Appliquez-le et contrôlez ce qui se passe sur le terrain!

Il est dommage que l'exemple du Danemark ne vous inspire pas, car ce pays montre un signe important, à savoir qu'il faut aider les entreprises qui sont en difficulté mais pas à n'importe quel prix, pas pour permettre de distribuer des dividendes, pas pour permettre de racheter des actions propres, ni à des sociétés qui sont enregistrées dans des paradis fiscaux. Si le Danemark peut imposer de telles conditions, pourquoi la Belgique ne le pourrait-elle pas? Il faut arrêter de permettre aux grandes entreprises de faire n'importe quoi.

Il en va aussi de la question des surprofits: il y a plein d'entreprises et de PME, d'indépendants et de salariés en difficulté, mais il y a aussi quelques entreprises, quelques secteurs qui profitent de la crise du coronavirus pour faire des surprofits. Je pense que cela doit conduire à une surtaxation.

01.32 Christian Leysen (Open Vld): Je ne vais pas faire un plaidoyer pour contrôler, réguler, rouspéter.

Ik wil met een positieve boodschap beginnen. De Brico, één van de kleinhandelszaken waar ik ga, is weer open. Op de vraag hoe men daar die periode overbrugd had, was het antwoord: ik was zeer blij en dankbaar dat binnen de week de premie van 4.000 euro gestort was zonder dat ik een overmatige hoeveelheid documenten moest aanleveren.

(...): (...)

01.33 Minister Alexander De Croo: Wij applaudisseren voor alle maatregelen.

01.34 Christian Leysen (Open Vld): Voor mij is de boodschap dat wij ons moeten afvragen of wij wat wij hier zo efficiënt doen niet moeten doortrekken naar alle uitbetalingssystemen van de overheid, inclusief tijdelijke werkloosheid. Kunnen we de zaken niet veel eenvoudiger en veel rechtstreeks aanpakken in deze tijd van digitalisering?

Kunnen wij geen lessen trekken uit deze periode, waarin wij tonen dat wij als land, als overheid, als bedrijfsleven, wendbaar zijn en kunnen inspelen op veranderingen?

Mijn vraag is dat die boodschap heel duidelijk overgebracht wordt aan de werknemers en de werkgevers, die andere Groep van Tien, die misschien in het verleden niet altijd uitblonk in durf en moed om de bestaande structuren inzake regelgeving in vraag te stellen.

Daar is ook een evolutie. De tijden veranderen. Wij moeten de moed hebben de werking van ons sociaal systeem, van onze wetgeving en van onze regulering in vraag te stellen. Ik hoop dat u dit ook meeneemt in de dialoog met hen.

01.35 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, bedankt voor uw uitgebreid antwoord. De lengte van uw antwoord toont aan dat er op dit moment heel veel gebeurt. Dat is ook een goede zaak.

Ik heb toch twee bemerkingen. Ik stel vast dat u noch afkeurend, noch enthousiast reageert op het Deense voorbeeld. Dat heeft misschien te maken met het feit dat het niet is opgedoken in de initiële vraagstelling, maar dat doet niets af aan de relevantie van de vraag en aan het inspirerend karakter van wat Denemarken heeft ondernomen.

Laat mij heel duidelijk zijn. Voor onze fractie is dit een leidend principe de komende tijd. Wederkerigheid en solidariteit helpen ons door deze crisis, maar moeten ook de leidraad zijn nadien. Wij hebben een tekst klaar om af te dwingen dat bedrijven die op een of andere manier steun krijgen van de overheid op geen enkele manier mogen gelinkt worden aan belastingparadijzen. Dat lijkt ons een logische zaak. Ik hoor een gelijkaardig voornemen bij collega Laaouej. Onze fractie gaat dus op zoek naar een meerderheid in deze Kamer om de solidariteit te verankeren. Ik hoop daarbij in de regering en in u een bondgenoot te vinden.

Ik ben blij dat u zelf hebt aangegeven dat er voorwaarden verbonden zijn aan het dossier van SN Brussels Airlines. Dat is volgens mij een logische positie. Ik denk wel dat u een voorwaarde moet toevoegen aan wat u zelf al hebt genoemd, namelijk het klimaatvraagstuk. Daarover ben ik het helemaal eens met collega Van den Bergh, die zegt dat wij Europa zijn. Als bedrijven aankloppen bij lidstaten, dan hoort het dat lidstaten ook aan het klimaatvraagstuk denken, ook de Green Deal beginnen voor te bereiden en ook zorgen voor een gelijk speelveld. De treinen kunnen vandaag jaloers zijn op de fiscaliteit waar de luchtvaartmaatschappijen gebruik van kunnen maken. Dat kunnen we geen vijf of tien jaar volhouden. Daarom zou ik echt willen vragen dat u ook dit punt meeneemt in de toekomstige besprekingen en rekening houdt met de signalen die daarover in het Parlement worden gegeven. Ik weet dat u in het verleden al met signalen uit het Parlement aan de slag bent gegaan, zoals in het dossier van de bankgaranties. Ik hoop dat u dat hier ook zult doen.

01.36 Minister Alexander De Croo: Ik ben niet dieper ingegaan op de discussie over de koppeling aan het niet-uitkeren van een dividend. Ik heb een wetsontwerp klaar dat volgende week in de Kamer wordt besproken. Daarin gaat het over de voorafbetalingen, waarbij we de mogelijkheid creëren in de vennootschapsbelasting om de voorafbetalingen die men normaal gezien moet doen, uit te stellen zonder er een penaliserende voor te krijgen. Daarin heb ik heel specifiek opgenomen dat bedrijven die hiervan gebruik willen maken, geen dividenduitkeringen, geen kapitaalvermindering en geen inkoop van eigen aandelen doen. Daar heb ik de conditionaliteit in verwerkt. Dat wordt volgende week besproken.

Wat het Deense voorbeeld van de belastingparadijzen betreft, ik heb er geen probleem mee om dat mee te nemen.

Ce n'est pas toujours évident. Par exemple, il y a des entreprises belges qui ont des activités au Panama. Le dragage du canal de Panama est-il une activité de paradis fiscaux? Non, c'est une activité opérationnelle.

Op zich heb ik er geen probleem mee om dat mee te nemen. Ik wil alleen maar zeggen dat het niet zo eenvoudig is om dat helemaal te preciseren. In principe gaat het over bedrijven die gebruikmaken van belastingparadijzen om daar een buitensporig belastingvoordeel te behalen. In de praktijk is echter gebleken

dat dit niet altijd zo evident is. In ieder geval, in het wetsontwerp dat volgende week ter bespreking voorligt, is de koppeling reeds gemaakt met dividenduitkeringen, kapitaalverminderingen en de inkoop van eigen aandelen.

01.37 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, dank u voor de heel belangrijke verduidelijking. Wat u zegt, is meer dan relevant. Ik ben blij dat we al stappen hebben gezet inzake dividenden. Laten we de komende week benutten om te bekijken waar we kunnen landen inzake belastingparadijzen. U noemt het niet evident, maar wij zien wel mogelijkheden inzake rapportering. Ik ben blij met de stap voorwaarts die u aankondigt en dan blijven er nog enkele dagen om te werken rond belastingparadijzen. Ook dat is een kwestie van niet alleen gezond verstand, maar ook van noodzakelijke solidariteit.

01.38 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de minister, bedankt om impliciet antwoord te geven op mijn vragen die u werden overgemaakt. Ik zat even vast in een andere commissie.

Ik wil het hebben over drie zaken.

Ten eerste, het bankenakkoord. We hebben effectief een rapportering van het terrein nodig, ook met betrekking tot wat u terecht hebt betiteld als de zes maanden uitstel, dat ook een maand later kan beginnen wanneer men dit niet had kunnen aangeven vóór 1 april, zoals u in uw voorbeeld zegt. Ik krijg daarover signalen van op het terrein; we zullen daar moeten opvolgen wat er precies gebeurt.

Ik ben ook blij u te horen zeggen dat indien er zelfstandigen of kmo's zijn die "ten onrechte" niet aan de nodige financiering geraken, u dit zult bekijken. Ook daarover zullen we dus snel een rapportering krijgen wat er gebeurt op het terrein, om eventueel bijkomende initiatieven te nemen. U bent het er mee eens, denk ik, dat we moeten verhinderen dat "gezonde" zelfstandigen of kmo's overkop gaan door deze crisis.

Ten tweede, met betrekking tot Europa hebben we een gecoördineerde aanpak nodig, wat Europa een gecoördineerde fiscale actie noemt. Fiscaal is dan een heel breed begrip. Daarover zijn wij het eens met wat de collega's Laaouej en Calvo hebben gezegd. Wij zijn voorstander van Europese solidariteit. Zonder solidariteit kan Europa niet blijven bestaan, om het cru te zeggen. De pistes met betrekking tot mutualisering moeten volgens ons effectief afdoende worden onderzocht. Of dat een coronabond heet of anders, maakt niet uit. Er moet wel iets gebeuren. We zullen een deel van de schuld gemeenschappelijk moeten maken, denk ik.

We hopen dat we hierover meer uitleg krijgen van de eerste minister in de commissie.

Ten derde, u had het over het principe van het Deense voorbeeld. Als het gaat over dividenden, aandelen en fiscale paradijzen hebt u in ons een bondgenoot. Ik ga ervan uit dat we het principe van de fiscale paradijzen samen nauwgezet zullen onderzoeken en daarvoor een pragmatische en effectieve oplossing zullen uitdokteren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*Voorzitter: Jan Bertels.
Président: Jan Bertels.*

02 Interpellatie van Reccino Van Lommel aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De versterking van het eigen vermogen van bedrijven" (55000005I)

02 Interpellation de Reccino Van Lommel à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Le renforcement des fonds propres des entreprises" (55000005I)

02.01 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in de voorbije periode werden er door de regering verschillende regelingen uitgewerkt die onze bedrijven moeten helpen om de crisis te overwinnen, wat daarnet tijdens de vraagstellingen nog uitgebreid aan bod is gekomen. Naast de oprichting van de ERMG, die zich onder meer moet buigen over de impact van de coronapandemie op de bedrijven, de sectoren en de financiële markten, en de bijkomende betrokkenheid daarbij van de Nationale Bank, werd er ook een akkoord bereikt over een kredietgarantieplan van 50 miljard euro als tijdelijke reddingsboei. De mogelijkheden van de diverse investeringsfondsen, zoals participatie via de FPIM, liggen eveneens op tafel.

Volgens mij is het evenzeer belangrijk om, naast de inspanningen die wij als overheid leveren, te durven kijken naar de mogelijkheden die zich aandienen met privé gelden. Die mogelijkheden zijn voorhanden. Gelet op de precaire situatie waarin bedrijven zich thans bevinden, denk ik echter wel dat er stimulansen nodig zijn om mensen ervan te overtuigen om verder te participeren en dus vers kapitaal te verzamelen. Die stimulansen kunnen uiteraard slechts onder de voorwaarde dat zoveel mogelijk ongewenste effecten worden uitgesloten. Het moet gaan om zeer gerichte stimulansen, doeltreffend met het oog op de maximalisatie van de werkgelegenheid, stimulansen zonder dat de overheid met geld strooit.

Kapitaal is belangrijk om het eigen vermogen op te krikken en op die manier de solvabiliteit te verbeteren. Een betere solvabiliteit garandeert op haar beurt een grotere acceptatiekans voor het verkrijgen van kredieten.

De huidige situatie is wel degelijk precair. Door de uitbraak van de coronacrisis zullen wij na de gezondheidscrisis te maken hebben met een economische crisis, ook al wil uw collega-minister Muylle dat niet graag toegeven. Cashflowmatig komen heel wat bedrijven in de problemen en in dat opzicht zijn de eerder genomen maatregelen veeleer een voorlopige reddingsboei om de situatie tijdelijk onder controle te houden. Er moet immers ook gekeken worden naar de middellange termijn, waarbij wij toch wel kunnen inschatten dat de problemen voor heel wat bedrijven nog even zullen aanhouden.

Mijnheer de minister, welke maatregelen hebt u met de regering daaromtrent overwogen en inmiddels al uitgerold om de solvabiliteit van de bedrijven te verbeteren?

Aangezien de noden kunnen verschillen tussen grote bedrijven en kmo's, werden de maatregelen gediversifieerd?

Welke combinatie van inspanningen acht u als minister haalbaar?

Tot slot, niet onbelangrijk, hoe staat u tegenover fiscale stimuli om privé gelden naar bedrijven te loodsen?

02.02 Minister **Alexander De Croo**: Mijnheer Van Lommel, wij hebben deze vraag al deels beantwoord tijdens het actualiteitsdebat. U hebt echter gelijk in die zin dat de maatregelen die wij tot nu toe hebben genomen, vooral focussen op het liquiditeitsprobleem: de moeilijkheden die bedrijven hebben op het moment waarop het inkomen zeer zwaar daalt of stilvalt in bepaalde sectoren, terwijl bepaalde kosten toch blijven lopen. Daar hebben wij geprobeerd een aantal kosten over te nemen door tijdelijke werkloosheid en door een aantal zaken uit te stellen: uitstel van betaling van lopende kredieten aan banken en uitstel van betaling van belastingen. In totaal hebben wij meer dan 5 miljard euro toegekend aan uitstel.

Het is echter overduidelijk dat het tweede element van de discussie, na de liquiditeit, de solvabiliteit zal zijn. De kapitaalstructuur van een aantal bedrijven zal fors verzwakt zijn op basis van een lange periode zonder inkomsten. Vooral voor bedrijven die een kapitaalstructuur hebben die al niet zo sterk was, kan dat veel impact hebben. Wij zijn in vol overleg, voornamelijk via de ERMG, waarin heel wat economische actoren vertegenwoordigd zijn, om maatregelen uit te werken die hier een antwoord op bieden. Die maatregelen zijn nog niet volledig uitgewerkt, dus ik kan u daarover geen details geven, maar ik kan wel aangeven naar welke categorieën men aan het kijken is.

Men kijkt, ten eerste, naar fiscale maatregelen. Men zou maatregelen kunnen nemen over de manier waarop de verliezen die dit jaar worden opgelopen, worden verwerkt, om ervoor te zorgen dat het wegvreten van kapitaal door die verliezen voor een stuk wordt getemperd. Dat is een eerste categorie waarnaar men aan het kijken is.

In een tweede categorie bekijkt men hoe men tijdelijke kapitaalinjecties mogelijk zou kunnen maken. Dat zijn geen overbruggingskredieten, want het probleem van de solvabiliteit wordt niet opgelost door banken; de solvabiliteit heeft te maken met de versterking van het kapitaal en dus zijn bankleningen hiervoor totaal niet van toepassing.

Een derde element betreft voornamelijk een domein waarin de regio's actief zijn en dat volop onder hun bevoegdheden valt.

Een ander element dat ook is aangehaald, is de vraag op welke manier wij het voor privé kapitaal

aantrekkelijk kunnen maken om dat te doen.

Op dat vlak moeten wij realistisch zijn. Voor heel veel privékapitaalverstrekkers is het evenzeer storm op zee als het dat voor de bedrijven is vandaag. Heel wat privékapitaalverstrekkers zien ook dat de bedrijven waarin zij hebben geïnvesteerd, zware problemen hebben. Hun eerste betrachting zal vaak zijn de bedrijven waarin zij al een participatie hebben boven water te houden.

Wij zijn het probleem wel aan het bekijken.

Een bijkomend systeem dat zou kunnen worden gebruikt en waarover met de Europese Investeringsbank en met het European Investment Fund wordt gesproken, is dat van waarborgschema's. Door middel van waarborgen zou het voor privé-investeerders enigszins veiliger kunnen worden gemaakt om kapitaalinjecties in bedrijven te doen.

U stelde ook de vraag of een onderscheid wordt gemaakt tussen grote en kleine ondernemingen.

Beide worden vandaag bekeken. Ik kan mij inbeelden dat wij op een bepaald moment voor bepaalde maatregelen wel zullen moeten bekijken welke lens wordt gebruikt om te bepalen waar al dan niet steun wordt verleend. Ter zake kunnen een aantal elementen worden bekeken. Tewerkstelling is een overduidelijke manier om dat te bekijken, net zoals het systemisch effect een manier is. Indien een bepaald bedrijf over de kop gaat, trekt het immers misschien honderden andere bedrijven met zich mee, wat een duidelijke redenering is. Het behoud van beslissingscentra in ons land is ook een element. Dat zijn redeneringen die kunnen worden gemaakt.

Dat is een overzicht van de manier waarop wij dat vandaag bekijken. Overduidelijk is dat in de komende maanden de solvabiliteitsdiscussie veel meer dan de liquiditeitsdiscussie in het centrum van de aandacht zal komen te liggen.

Ik rond af. In ieder geval is er geen enkele subsidie, geen enkel krediet of wat dan ook dat meer effect heeft dan gewoon omzet. Zorgen dat een bedrijf opnieuw kan openen, is dus de beste maatregel die kan worden getroffen.

Aan dat punt werken wij dus nu, samen met de exitgroep, waarover al vaak is gesproken, voor de Nationale Veiligheidsraad van komende vrijdag, teneinde te bekijken op welke manier wij bedrijven opnieuw veilig kunnen laten opstarten. Dat zal misschien betekenen dat die opstart op 15 % van de capaciteit zal zijn, maar dat is nog altijd meer dan de nulcapaciteit die zij vandaag hebben.

02.03 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het klopt inderdaad wat u zegt. Het belangrijkste is de omzet omhoog krikken, maar we moeten wel in het achterhoofd houden dat na deze gezondheidscrisis en het opstarten van de bedrijven dit allemaal nog niet achter de rug is en er een economische crisis aankomt.

U hebt een hele hoop maatregelen genoemd. Over het privékapitaal zegt u dat een en ander momenteel wordt bekeken. Dat is een discussie die in de komende maanden zeker zal worden gevoerd.

Mijnheer de minister, ik denk dat wij die tijd niet hebben en dat we die beslissing op zeer korte termijn zullen moeten nemen. Dat is vrij essentieel omdat het gaat over de werkgelegenheid en de toekomst van onze bedrijven. Ik denk dat we nu een versnelling hoger moeten schakelen.

Daarom hebben wij een motie van aanbeveling ingediend, waarin wij de regering vragen om de nodige stimuli uit te werken om het privékapitaal naar de bedrijven te loodsen.

Mijnheer de minister, ik hoor dat dit een piste is die wordt onderzocht. Ik heb er dan ook alle vertrouwen in, of ik zou dat moeten hebben, dat die motie uiteindelijk zal worden gesteund.

Moties
Motions

De **voorzitter**:

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Reccino Van Lommel en luidt als volgt:

“De Kamer,

- gehoord de interpellatie van de heer Reccino Van Lommel aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude en minister van Ontwikkelingssamenwerking over de versterking van het eigen vermogen van bedrijven vanwege de coronacrisis,

- gehoord het antwoord van de regering;

- overwegende dat de coronamaatregelen en de uit de crisis voortvloeiende economische crisis een sterke liquiditeitsimpact hebben op heel wat bedrijven die deel uitmaken van onze economie;

- overwegende dat het eigen vermogen van heel wat ondernemingen ontoereikend is om de crisis te overleven;

- overwegende dat een toename aan faillissementen ernstige gevolgen zou hebben voor de werkgelegenheid in ons land;

- overwegende dat er naast bancaire oplossingen en investeringsfondsen een sterke noodzaak bestaat om het kapitaal van bedrijven te versterken en alzo de solvabiliteit te verbeteren;

- overwegende dat er een mix van maatregelen moet worden uitgewerkt door de regering;

- overwegende dat bijkomend privékapitaal een aanvulling kan zijn op het versterken van het eigen vermogen naast de reeds genomen maatregelen door de regering;

- overwegende dat door de precaire situatie het loodsen van privékapitaal naar bedrijven kan worden aangemoedigd met behulp van fiscale stimuli;

- Vraagt de regering

- de nodige maatregelen te nemen teneinde fiscale stimuli uit te werken voor kapitaalinjecties om privégeden naar bedrijven te loodsen in het kader van de versterking van het eigen vermogen.

Une motion de recommandation a été déposée par M. Reccino Van Lommel et est libellée comme suit:

“La Chambre,

- Ayant entendu l'interpellation de M. Reccino Van Lommel au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale et ministre de la Coopération au développement sur le renforcement des fonds propres des entreprises à la suite de la crise du coronavirus;

- Ayant entendu la réponse du gouvernement;

- Considérant que les mesures corona et la crise économique consécutive à la crise sanitaire ont un fort impact en termes de liquidités sur de nombreuses entreprises qui font partie de notre économie;

- Considérant que les fonds propres de nombreuses entreprises sont insuffisants pour survivre à la crise;

- Considérant qu'une augmentation du nombre de faillites aurait des conséquences désastreuses pour l'emploi dans notre pays;

- Considérant que parallèlement aux solutions bancaires et aux fonds d'investissement, il existe un besoin important de renforcer le capital des entreprises et d'améliorer ainsi la solvabilité;

- Considérant que le gouvernement doit élaborer un mix de mesures;

- Considérant que du capital privé supplémentaire pourrait constituer un complément au renforcement des fonds propres parallèlement aux mesures déjà prises par le gouvernement;
- Considérant qu'en raison de la situation précaire, le drainage de capital privé vers les entreprises pourrait être encouragé au moyen de stimuli fiscaux;
- Demande au gouvernement:

De prendre les mesures nécessaires pour développer des stimuli fiscaux pour des injections de capitaux afin de drainer des fonds privés vers les entreprises dans le cadre du renforcement des fonds propres.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Benoît Piedboeuf.
Une motion pure et simple a été déposée par M. Benoît Piedboeuf.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

La réunion publique de commission est levée à 16 h 16.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.16 uur.